Factsheet: Aalsbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Venlo	**Waterlichaamcode:** NL60_AALSBEEK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 5.53 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Een terrasbeek van ongeveer 9 km lang en 1 tot 2,5 meter breed. De beek wordt veelal gevoed door bovenlopen uit het tuinbouwgebied ten oosten van Belfeld. De beek is in de bovenloop genormaliseerd en onbeschaduwd. Benedenstrooms – bij Tegelen – is er sprake van een overwegend natuurlijk profiel en is de beek ook meer beschaduwd. In de middenloop vormt de molenvijver(stuw) een migratieobstakel. De Aalsbeek mondt uit in de Maas bij Belfeld. Door de relatief hoge stroomsnelheid bestaat het substraat voornamelijk uit harde substraten zoals zand en fijn grind.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Aalsbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:
Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:
Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0	X			onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	

Specifieke verontreinigende stoffen

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
afkoppelen gemeente Beesel	9 ha
afkoppelen Reuversveld	4,1 ha
totaalpakket Aalsbeek	0,9 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha
verminderen overstortfrquentie zijtak aalsbeek gemeente Venlo	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting niet-KRW waterlichamen met natuurbeek (SEF) status	**Omvang:**	5,60 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2,4		
Ingetrokken:	3,2	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	**) in totaal 5,6 km voor meerdere waterlichamen. Herinrichting van trajecten zijnde niet-KRW waterlichamen, maar wel met (provinciale) natuurbeek status. Deze beken worden niet apart opgevoerd maar samengevat binnen deze maatregel. - P181701: Kroonbeek ; overgeheveld vanuit SGBP1 (oud nr. NL57-023) = 3.2 km) - P187501: Venlose Molenbeek; overgeheveld vanuit SGBP1 voorbereiding in 2015, uitvoering in 2016/2017 (oud nr. NL57-2636)		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Aalsbeek	**Omvang:** 2,70 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Temperatuur

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: AEF-bovenloopjes Midden-Limburg

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4a
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Leudal, Maasgouw, Nederweert	**Waterlichaamcode:** NL60_AEF_ML
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 53.96 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Dit waterlichaam bestaat uit een aantal verspreid liggende bovenlopen met een AEF-functie en zijn voornamelijk gelegen in landbouwgebied. De waterlopen zijn sterk genormaliseerd, de stroomsnelheid laag of afwezig en het substraat bestaat voornamlijk uit organisch materiaal. Ze maken deel uit van de bovenlopen van enkele natuurbeken, die behoren tot een ander KRW-waterlichaam. De waterlopen behorende tot dit waterlichaam zijn allemaal niet vrij migreerbaar en niet bereikbaar vanuit de Maas.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Leudal (NL9803039), Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (NL9801035)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal		X	X
	Biologie totaal		X	
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,45		X		onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,40				onzeker
Vis (EKR)			X		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0				onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Macrofauna

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: AEF-bovenloopjes Noord-Limburg

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4a
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo, Venray	**Waterlichaamcode:** NL60_AEF_NL
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 116.27 km	

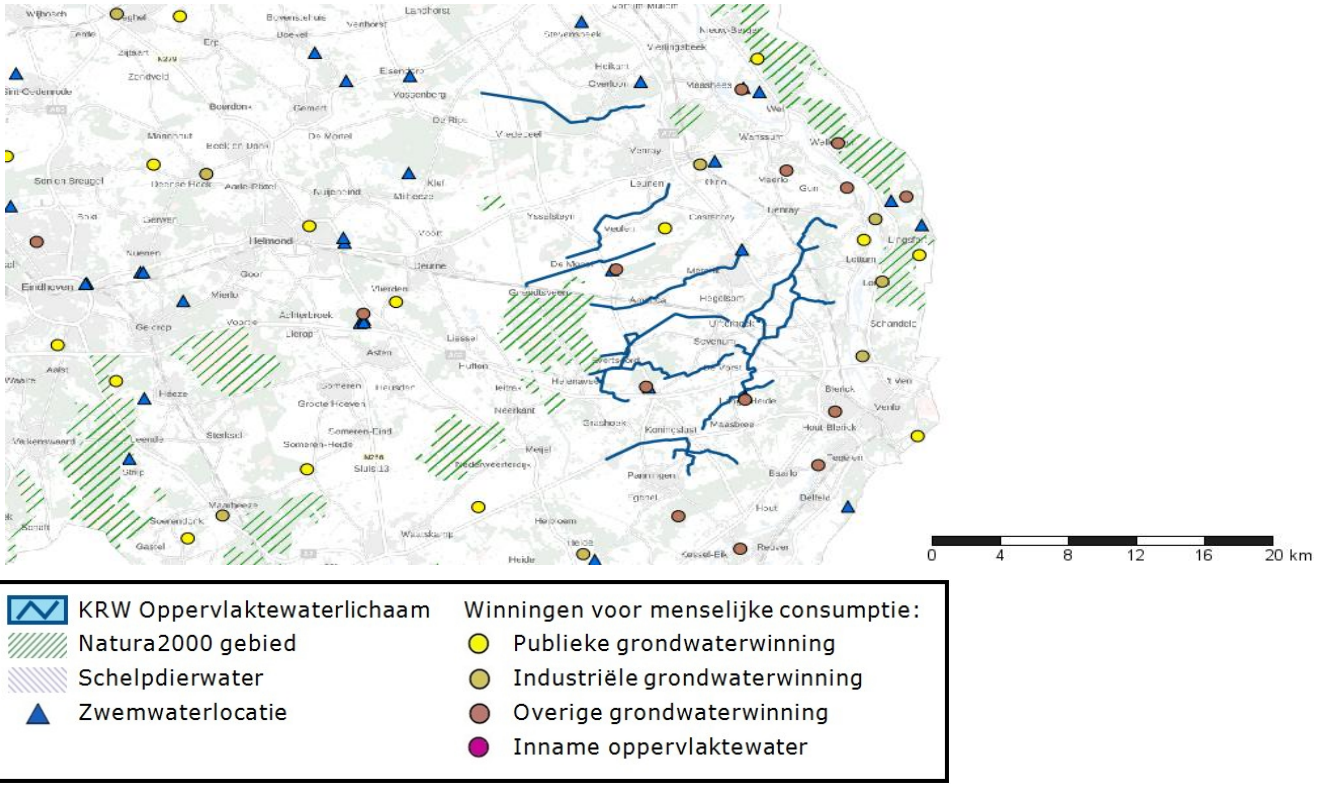

Karakterschets:
Dit waterlichaam bestaat uit een aantal verspreid liggende bovenlopen met een AEF-functie en zijn voornamelijk gelegen in landbouwgebied. De waterlopen zijn sterk genormaliseerd, de stroomsnelheid is laag en het substraat bestaat voornamelijk uit organisch materiaal. Ze maken deel uit van de bovenlopen van enkele natuurbeken, die tot een ander KRW-waterlichaam zijn aangewezen. De waterlopen behorende tot dit waterlichaam zijn allemaal niet vrij migreerbaar en niet bereikbaar vanuit de Maas.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal		X	X
	Biologie totaal		X	
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,45		X		onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45		X		onzeker
Vis (EKR)					
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0				onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				onzeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
nikkel				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
afkoppelen gemeente Helden 2010-2015	8,6 ha
Groene berging Loosteeg Panningen	1 stuks
groene berging Schenkesweg gemeente Helden	1 stuks
totaalpakket Everlosebeek	2 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Deurnsche Peel en Mariapeel (nr. 139)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	N2000_DeurnschePeel_Mariapeel	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, nikkel, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, zuurstof
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, nikkel, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur, zuurstof

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Anselderbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Kerkrade	**Waterlichaamcode:** NL60_ANSELDBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 6.59 km	

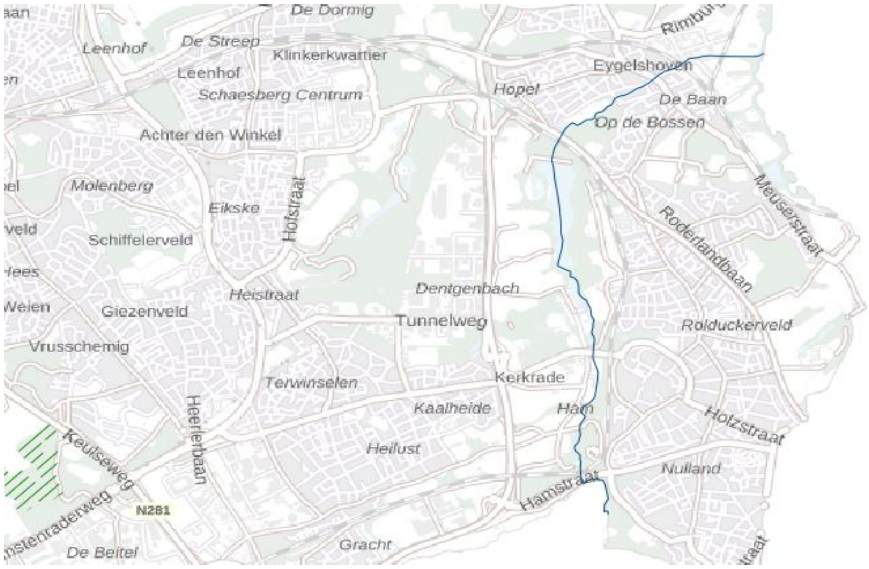

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Snelstromend, vrij smal bronbeekje van 2 tot 3 meter breed met weinig meandering maar met een zeer onregelmatige beekstructuur met grindbankjes en overhangende oevers. Er zijn ook rustige plekken met aanslibbing en plaatselijk stroomversnellingen met grind en keien. Er is organisch materiaal aanwezig. De beek ontspringt in Duitsland en stroomt in Nederland grotendeels door bosrijk gebied met veel hoogteverschillen. Het bronbeekje gaat over in de Cranenweyer, het enige stuwmeer van ons land. De benedenloop is deels overkluisd en rechtgetrokken. Het water wordt vanuit het grondwater gevoed door kwel uit bronnen. In Duitsland en benedenstrooms van de Cranenweyer vindt lozing van effluentwater uit rioolwaterzuiveringsinstallaties plaats.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Anselderbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting			**X**			
Hanteren natuurlijk waterpeil in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het aanwezige stuwmeer, de Cranenweyer, kan niet worden verwijderd zonder een significante aantasting van de huidige gebruiksfunctie als hengelsportwater.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Een studie naar het verleggen van de beekloop langs het stuwmeer de Cranenweyer leidt vooralsnog tot de conclusie dat mogelijk aangrenzende (hydrologisch gevoelige) natuurwaarden kunnen worden geschaad of dat de alternatieven moeilijk haalbaar of kostbaar zijn.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		**Toestand 2009**	**Toestand 2015**	**Toestand 2021**
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X	X	
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,50	X	X		onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0	X		A	onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Beekherstel Anselderbeek	2,9 km
RWZI aanpassen - RWZI Kaffeberg	1 stuks
uitvoeren onderzoek - Anselderbeek - doelstelling stuwmeer Cranenweyer en benedenloop	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek al dan niet behalen doelstelling		**Omvang:** 4 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	4	onderzoek geeft aan dat er geen toegevoegde KRW-waarde is	
Toelichting:	Er wordt onderzocht of doelstelling al is gerealiseerd. Locaties Tunnelweg 2x, Anselderlaan, Torenstraat.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Bosbeek Meinweg

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roerdalen	**Waterlichaamcode:** NL60_BOSBEEK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 9.95 km	

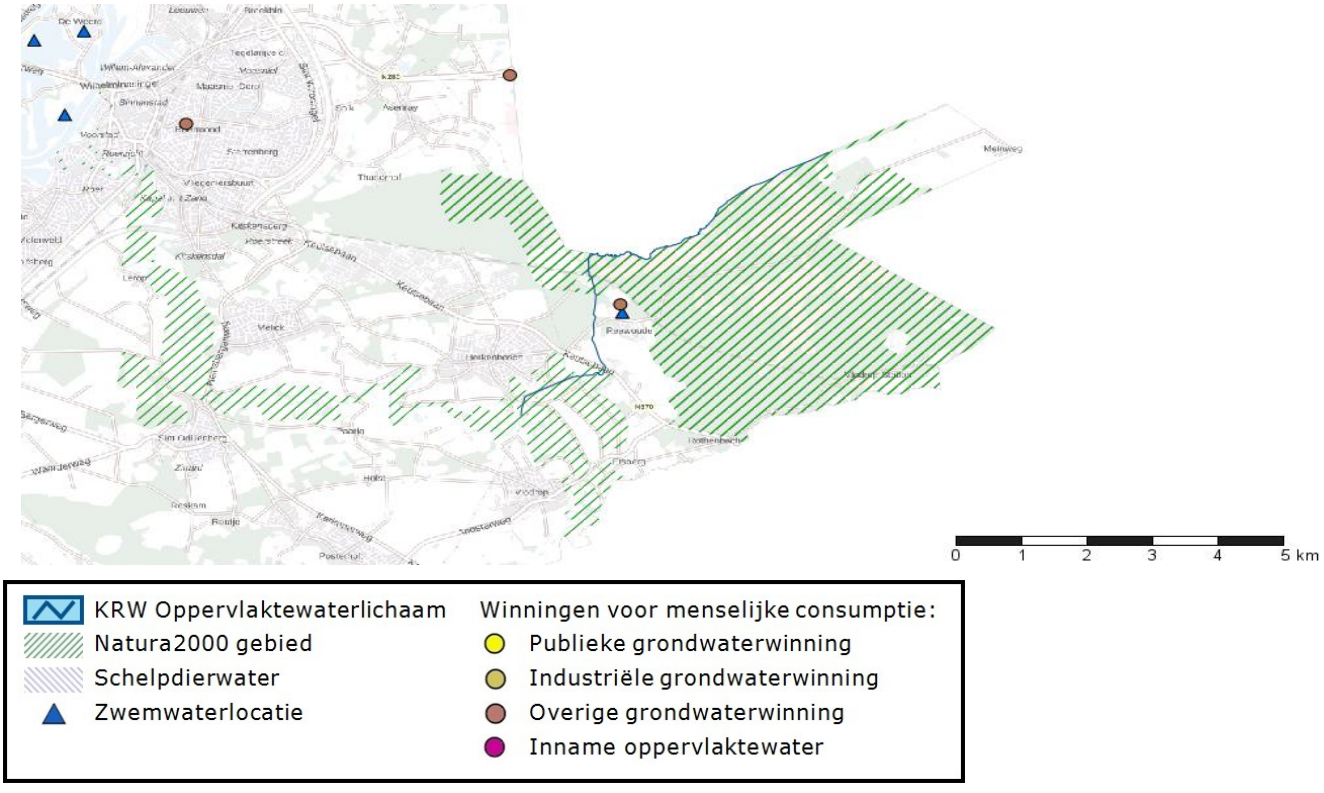

Karakterschets:
Langzaamstromende, smalle terrasbeek die in de bovenloop door het landschap kronkelt. Deze bovenloop in het Nationaal Park De Meinweg is een grensscheidend waterlichaam met Duitsland. Hier heeft het beekje een natuurlijke meanderende morfologie met gevarieerde oevers, zandbanken en dood hout. Om droogval als gevolg van de Duitse bruinkoolwinningen te voorkomen wordt bij de bron water in de dalbodem geïnfiltreerd. Daarnaast wordt de beek nog gevoed door lokale kwel en neerslag. De benedenloop loopt door intensief gebruikt landbouwgebied en is hier genormaliseerd en gestuwd. In de zomer vindt hier geen toevoer vanuit de bovenloop plaats, omdat het water tussentijds naar de ondergrond wegzijgt. De benedenloop wordt gevoed door lokaal grondwater en door zijbeekjes.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Meinweg (NL2000008)

Habitatrichtlijn gebied

- Meinweg (NL2000008), Roerdal (NL2003042)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Bosbeek Meinweg heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0		A	A	onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora, Vis, Macrofauna
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Bosbeek	**Omvang:** 3 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Bosbeek	**Omvang:** 2,50 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Boschmolenplas

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** M20
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Maasgouw	**Waterlichaamcode:** NL60_BOSMOLPL
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 1.04 km²	

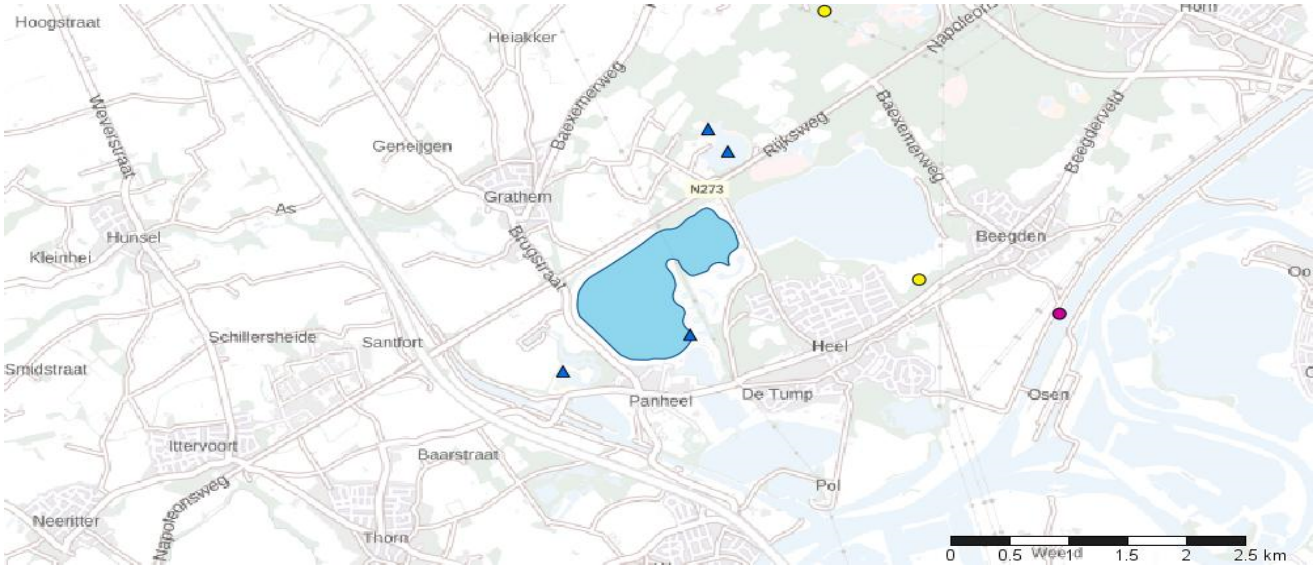

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Boschmolenplas is in de jaren ’80 gegraven t.b.v. zand- en of grindwinning. De plas heeft een oppervlakte van 104 ha. De plas kent zeer steile (onderwater) taluds en het grootste deel van de plas (>85%) is dieper dan 10 meter met een maximale diepte van 30-35 meter. De plas wordt grotendeels door grondwater gevoed. De voeding met grondwater en het grote aandeel diep water zorgt voor zeer helder water waar onder andere kranswieren worden aangetroffen. Vismigratie tussen plas en omliggende wateren is niet mogelijk.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal			X
	Biologie totaal			
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60				vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,35				vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60				onzeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60				vrijwel zeker

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,03				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 0,90				vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 200				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	60 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 1,70				vrijwel zeker

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
kwik				onzeker
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Vis, Fysische chemie - nutriënten, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, kwik, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, kwik, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Caumerbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Heerlen, Beekdaelen	**Waterlichaamcode:** NL60_CAUMERBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 12.22 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Caumerbeek begint als grotendeels beschaduwd bronbeekje in het Aambos. De midden- en benedenloop waren in het verleden geheel overkluisd en mondden via de RWZI Hoensbroek uit in de Geleenbeek. De hele beekloop ligt in een stedelijke omgeving. Van nature was het een snelstromend bronbeekje van maximaal 2 tot 3 meter breed, met relatief weinig kronkels. Wel had het een zeer onregelmatige structuur van grindbankjes en overhangende oevers. Er waren ook rustige plekken met aanslibbing. Er was lokaal organisch materiaal aanwezig. Enkele jaren geleden zijn het waterschap en de gemeente Heerlen begonnen met het ontkluizen van de beek, waarbij een parkachtig beekdal wordt ingericht. In de loop der jaren is daardoor een deel van het oorspronkelijke natuurlijke karakter weer hersteld.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Caumerbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hermeandering beken in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:
Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:
Verplaatsing van de stedelijke functie in het gehele beekdal (wonen, werken, infrastructuur) is geen optie vanwege onevenredig hoge kosten. Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X	X	
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X	X		onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X	X		onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0				onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
imidacloprid				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen verhard oppervlak	1,3 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek BergBezinkBassins		**Omvang:** 3 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3		
Toelichting:	**) in totaal 3 stuks voor meerdere waterlichamen. Schelberg, Oliemolenstraat, Iepenstraat		

Maatregel:	Onderzoek, meetprogramma		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek, meetprogramma afronding 2014, nut/noodzaak aanvullende maatregelen (boven basisinspanning), weinig/geen ruimte		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Beekherstel Caumerbeek (omgeving Aambos) en Middenloop	**Omvang:** 3,40 km
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	Herinrichting van heuvellandbeek. Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet overal aan de doelstellingen.	

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Eckeltsebeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Bergen (L)	**Waterlichaamcode:** NL60_ECKELTBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 9.37 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Een langzaamstromende beek waarvan het grootste deel natuurvriendelijk is heringericht. De Eckeltsebeek ontspringt in Duitsland en stroomt via de Maasduinen naar het Maasdal. De beek is ongeveer 10km lang en meestal 2-4 meter breed. De bovenloop is open en stroomt grotendeels door een golfterrein. De middenloop rond Kasteel Bleijenbeek is meer bebost wat zorgt voor beschaduwing. De benedenloop ligt in open gebied. Waar de beek niet beschaduwd is groeit hij meestal snel dicht met waterplanten. De Eckelstebeek is vrij migreerbaar tot de Duitse grens.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Maasduinen (NL9910001)

Habitatrichtlijn gebied

- Maasduinen (NL1000028)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Eckeltsebeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
cadmium				onzeker
nikkel				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen kern Nieuw Bergen gemeente Bergen vasthouden water in haarvaten * vergroten volume randvoorziening tov basisinspanning BBB putten 2033 en 2088 gemeente Bergen	4,6 ha 1 ha 1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Maasduinen (nr. 145)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	N2000_Maasduinen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	

Initiatiefnemer:	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	cadmium, nikkel, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	cadmium, Macrofauna-kwaliteit, nikkel, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Everlose Beek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo	**Waterlichaamcode:** NL60_EVERLOBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 16.26 km	

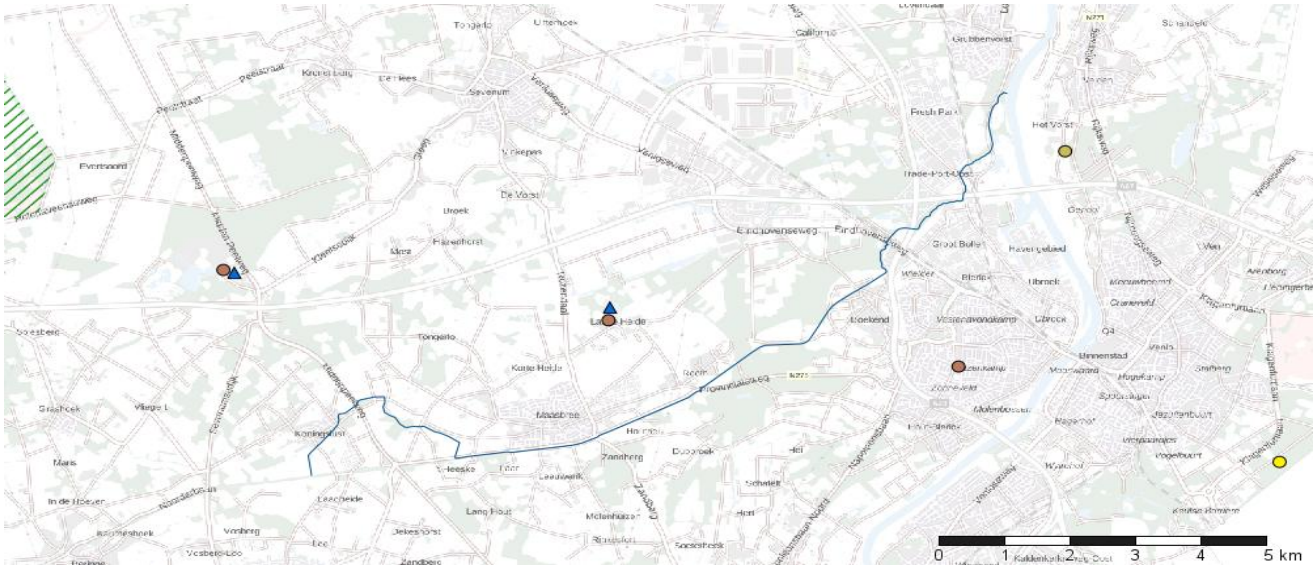

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Everlosebeek begint bij de Noordervaart en stroomt in de Maas bij Grubbenvorst. Via de Noordervaart wordt hard, basenrijk Maaswater ingelaten. Via de Everlosebeek wordt ook Maaswater naar diverse andere waterlopen (o.a. Kwistbeek) in de omgeving aangevoerd. De beek bovenstrooms Boekend is de waterloop volledig genormaliseerd, verlegd en zijn brongebieden ontwaterd. De beek lijkt hier meer op een kanaal en ligt voornamelijk in landbouwgebied. Benedenstrooms Boekend is over het grootste deel beekherstel toegepast: hermeandering. In de zomer wordt de beek grotendeels gevoed door Maaswater. Het substraat van de Everlosebeek bestaat voornamelijk uit zand en organisch materiaal. De beek is vrij migreerbaar tot de Boekend.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Everlose Beek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting		**X**				
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Het waterlichaam ligt deels in de Onvoltooide Noordervaart en beperkt de mogelijkheden voor meandering vanwege cultuurhistorische waarde. De watermolen bij de monding in de Maas legt ook beperkingen op vanuit cultuurhistorsche waarden.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	X			redelijk zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			redelijk zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
afkoppelen gemeente Helden 2010-2015	8,6 ha
Groene berging Loosteeg Panningen	1 stuks
groene berging Schenkesweg gemeente Helden	1 stuks
totaalpakket Everlosebeek	2 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Maatregelen overstort Op de Kemp Maasbree		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Maatregelen overstort Op de Kemp Maasbree		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Everlosebeek	**Omvang:**	5,80 km
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg		
Toelichting:	het betreft hier het laatste gedeelte beekmonding tot Zaarderheike. Begonnen met uitvoering in 2015, maar niet afgerond op de administratieve SGBP1 datum van 31.12.2015. Daarom in SGBP1 opgenomen als gefaseerd en opgevoerd als nieuwe maatregel in SGBP2		

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Everlose beek	**Omvang:** 9 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Verbeteren zuivering RWZI Venlo	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutrienten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	Betreft RWZI Venlo in het stroomgebied van de Everlosebeek, maar het effluent loost op de Maas (Zandmaas). De maatregel heeft derhalve effect op de KRW-doelen van de Zandmaas, waarop de RWZI afwentelt.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Eyserbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gulpen-Wittem, Simpelveld	**Waterlichaamcode:** NL60_EYSERBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 9.56 km	

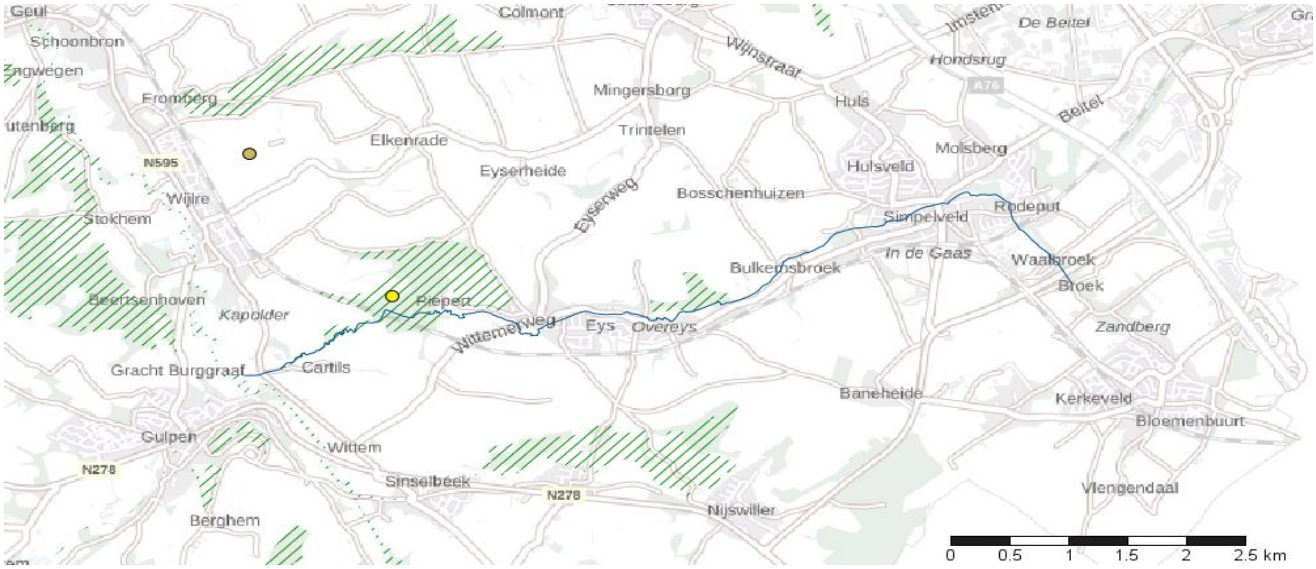

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Van nature een snelstromende bronbeek van maximaal 2 tot 3 meter breed, met een natuurlijke meandering, en met een zeer onregelmatige structuur van grindbankjes en overhangende oevers. Er zijn ook rustige plekken met aanslibbing. Plaatselijk komen stroomversnellingen met grind en keien voor. Er is organisch materiaal aanwezig. De beek stroomt afwisselend door dorpskernen, landbouwgebied en bosrijk gebied met veel hoogteverschillen. Zij wordt grotendeels gevoed vanuit dieper grondwater en bronnetjes. Na Simpelveld vindt een lozing vanuit een RWZI plaats.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Geuldal (NL9801041)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X	X	X
	Ubiquitaire stoffen		X	X
	Niet-Ubiquitaire stoffen		X	X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
fluorantheen		X		onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen verhard oppervlak	3 ha
Beekherstel Eyserbeek	6,3 km
Opstellen GRP+ Gemeente Simpelveld	1 stuks
RWZI aanpassen - RWZI Simpelveld	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herstel vismigratie - Eijserbeek- BULKEMSMOLEN		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Ingetrokken:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	- Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Locatie Puntelstraat		**Omvang:** 1,90 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1,9		
Toelichting:	onderzoek. KRW niet meegenomen/ afkoppelen 1,9 ha		

Maatregel:	Locatie Scheelenstraat		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek of regenwaterbuffers voor afgekoppeld RWA zijn te gebruiken		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, fluorantheen, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Gelderns Nierskanaal

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R14
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Bergen (L)	**Waterlichaamcode:** NL60_GELDEKAN
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 3.76 km	

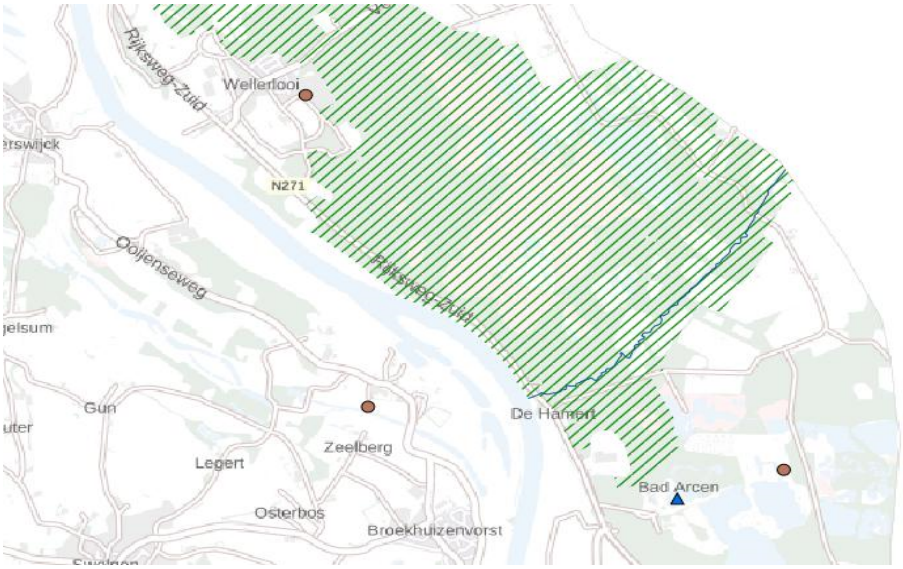

Karakterschets:
Een van oorsprong gegraven kanaal om de steden langs de Niers te kunnen ontlasten bij hoge afvoeren. In Duitsland is de waterloop vastgelegd en in Nederland niet. Hierdoor en door het hoge verval, kent de waterloop een zeer natuurlijk karakter. De waterloop is bijna volledig beschaduwd door bos. In het benedenstroomse deel veel morfologische diversiteit en diepe spoelkommen. Het substraat bestaat hier voornamelijk uit zand, fijn en grof grind. De beek kent een hoge, tamelijk constante afvoer en stroomsnelheid en wordt gevoed door regen-, grond,- en oppervlaktewater. Het grootste deel van het stroomgebied ligt in Duitsland, 4km ligt in Nederland. Vismigratie is mogelijk van de Maas tot over de grens in Duitsland.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Maasduinen (NL9910001)

Habitatrichtlijn gebied

- Maasduinen (NL1000028)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Geleenbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R18
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Beek, Echt-Susteren, Heerlen, Maasgouw, Sittard-Geleen, Voerendaal, Beekdaelen	**Waterlichaamcode:** NL60_GELEENBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 41.92 km	

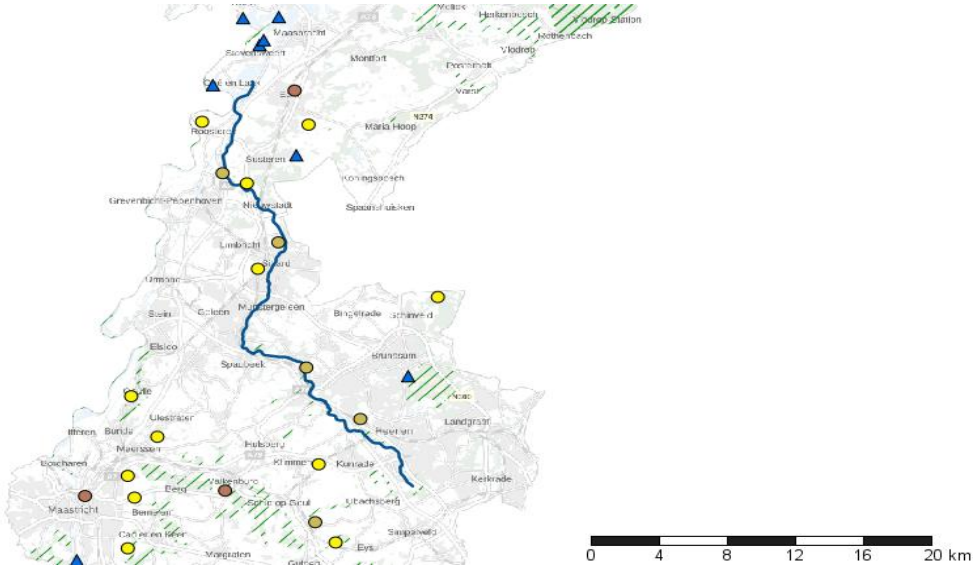

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Geleenbeek was van oorsprong een snelstromende, sterk meanderende bronbeek met een onregelmatige bodemstructuur. In het verleden is de Geleenbeek t.b.v. de afvoer van mijnwater genormaliseerd, vastgelegd in betontegels en verbreed. De bron ligt bij Benzenrade en de beek loopt al snel in een parkachtige, verstedelijkte omgeving waarna het afwisselend door landbouwgebied, stads- en dorpskernen en lokale bosgebieden loopt. Sinds de jaren negentig van de vorige eeuw vinden beekherstelprojecten plaats om een meer natuurlijke morfologie terug te krijgen. De voeding van de Geleenbeek vindt van oorsprong plaats door meerdere zijbronbeken, maar tegenwoordig wordt het debiet vanaf Hoensbroek grotendeels bepaald door effluent van de aanwezig RWZI. Door het sterk verstedelijkte stroomgebied vinden tijdens hevige regenbuien hoge piekafvoeren plaats.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Geleenbeekdal (NL2003016)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Geleenbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstersking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hermeandering beken in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Verplaatsing van de stedelijke functie (wonen, werken, infrastructuur) is geen optie vanwege onevenredig hoge kosten.
Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
imidacloprid				onzeker
seleen				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Rioolwaterzuiveringsinstallaties	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Vis, Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Afkoppelen verhard oppervlak	3,5 ha
Afkoppelen verhard oppervlak	25 ha
Beekherstel Geleenbeek Corio Glana Highlight 3 + 4 (A76 - Oliemolen)	3,4 km
Beekherstel Geleenbeek - Corio Glana Highlight 15 (Terborg - St. Jansgeleen)	1,5 km
Beekherstel Geleenbeek - Corio Glana Highlight 16 + Highlight 17 (Biesenhof-Beekstraat)	0,5 km
Beekherstel Geleenbeek - Corio Glana Highlight 18 + 19 (Beekstraat - Middenweg)	0,6 km
Beekherstel Geleenbeek - Corio Glana Highlight 9 + 10 + 14 (A76 - Naanhof - Muldersplas)	3,8 km
Beekherstel Geleenbeek (Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren)	0,6 km
RWZI aanpassen - RWZI Heerlen	1 stuks
Uitvoeren onderzoek - Geleenbeek - MEETGOOT MUNSTERGELEEN	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpak overstorten - 2 groene bergingen	**Omvang:** 2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Uitgevoerd:	1	De overstort Grevenbicht is volledig gesaneerd en opgeheven
Ingetrokken:	1	De groene berging Guttecoven vraagt andere planvorming
Toelichting:	Groene bergingen Grevenbicht, Guttecoven	

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Susteren	**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	- Het betreft het verbeteren van de kwaliteit van effluent op het gebied van nutriënten. - De maatregel draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen stikstof (N), fosfor (P) en/of (indirect) het biologische kwaliteitselement Overige waterplanten (o.a. fytobenthos)	

Maatregel:	Beekherstel Geleenbeek (Corio Glana Highlight 16, 17, 18, 20)	**Omvang:** 4 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**
Uitgevoerd:	1,2	
Gefaseerd:	2,8	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	- Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde beek. Corio Glana Highlight 16+17 (Biesenhof-Beekstraat Abshoven), Corio Glana Highlight 18 (P086201) Beekstraat Abshoven - Munstergeleen) en Corio Glana highlight 20 (P115201) Geleenbeek= Keutelbeek Stadspark Sittard. Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. - Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde heuvellandbeek. - Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. - Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis.	

Maatregel:	Beekherstel Geleenbeek (Millen - monding in Oude Maas)	**Omvang:** 8,50 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**
Gefaseerd:	8,5	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	- Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde beek. - Deeltrajecten Millen-Nieuwstadt (P086204), Katsbek Nieuwstadt-Oud Roosteren (P086206), Oud Roosteren- A2 (P086205), Geleenbeek Corridor (P086202). - Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. - Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geleenbeek - OPHOVENER MOLEN	**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021

Toelichting:	Onderdeel van Corio Glana - Highlight 20 - Aanpassing vispassage bij watermolen. Motivatie: watermolen vormt migratieknelpunt. Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geleenbeek - POOLMOLEN		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	-Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geleenbeek - STENEN SLUIS		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Onderdeel van Corio Glana - highlight 20 - Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geleenbeek - STUW NIEUWSTADT		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	- Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Onderzoek 2 overstorten		**Omvang:** 2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	Onderzoek aanpak 2 overstorten Oirsbeek/Schinnen		

Maatregel:	Onderzoek buffer		**Omvang:** 3 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Ingetrokken:	3	Maatregelen komen niet tot uitvoering. Alternatief wordt onderzocht.	
Toelichting:	locaties Klimmen, Ransdaal en Voerendaal		

Maatregel:	Onderzoek/aanpak diverse overstortlocaties		**Omvang:** 15 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	15		
Toelichting:	Arensgenhout, Brommelen, Hulsberg, Hulsberg, Schimmert (6x), Swier (2x), Vaesrade, Wijnandsrade (2x)		

Maatregel:	PAS- maatregelen N2000 gebied Geleenbeekdal (nr. 154)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof in het stroomgebied van de Geleenbeek en zijbeken		

Maatregel:	Onderzoek BergBezinkBassins		**Omvang:** 3 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3		
Toelichting:	**) in totaal 3 stuks voor meerdere waterlichamen. Schelberg, Oliemolenstraat, Iepenstraat		

Maatregel:	Onderzoek, meetprogramma		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek, meetprogramma afronding 2014, nut/noodzaak aanvullende maatregelen (boven basisinspanning), weinig/geen ruimte		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Geleenbeek	**Omvang:** 4 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Geleenbeekdal	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Geleenbeek	**Omvang:** 13 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Verbeteren zuivering RWZI Hoensbroek en Susteren	**Omvang:** 2 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutrienten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	Betreft RWZI Hoensbroek en RWZI Susteren	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Geul

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R18
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul	**Waterlichaamcode:** NL60_GEUL
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 38.03 km	

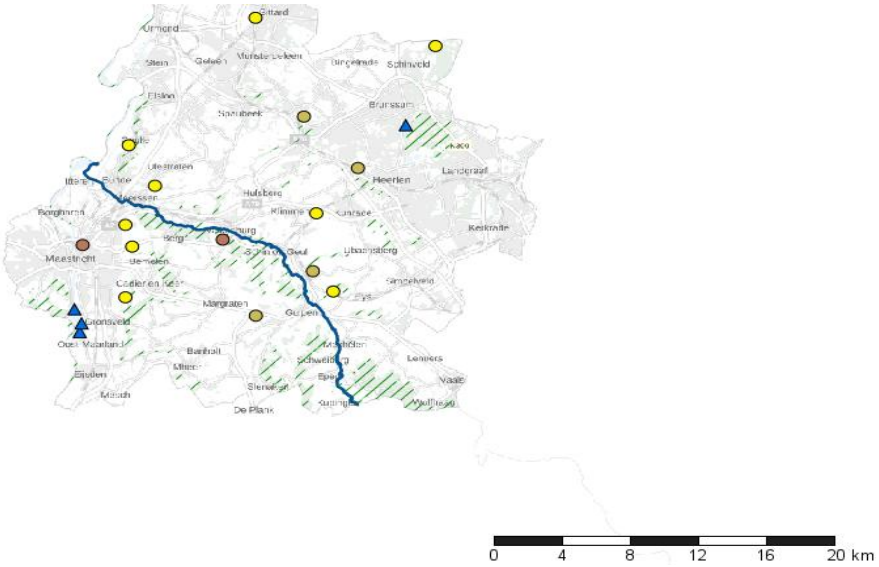

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Geul is een snelstromende, meanderende heuvellandbeek met een onregelmatige bodemstructuur, variërend van zand en plaatselijk fijne grindbanken tot overhangende oevers. De rustige delen kennen aangeslibde tot zandige plekken. Er is organisch materiaal aanwezig in de beek. De Geul ontspringt in België. In ons land stroomt de beek afwisselend door landbouwgebied, natuurgebieden en dorpskernen. In het landelijk gebied mag vrije meandering plaatsvinden en vinden er natuurlijke overstromingen in het beekdal plaats. Het water wordt in ons land aangevuld door diverse zijbronbeken, maar ook met effluent van de RWZI te Wijlre.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Geuldal (NL9801041), Grensmaas (NL9801075)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
seleen				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
fluorantheen				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Rioolwaterzuiveringsinstallaties	Fysische chemie - nutriënten
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Afkoppelen verhard oppervlak	4 ha
Afkoppelen verhard oppervlak	2,5 ha
Afkoppelen verhard oppervlak	15 ha
Antiverdrogingsmaatregelen in Natura 2000	1 stuks
Beekherstel Geul (grens België tot Gulpen)	10,2 km

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Wijlre		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	- Het betreft het verbeteren van de kwaliteit van effluent op het gebied van nutriënten. - De maatregel draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen stikstof (N), fosfor (P) en/of (indirect) het biologische kwaliteitselement Overige waterplanten (o.a. fytobenthos)		

Maatregel:	Afkoppelen omgeving Waterstraat		**Omvang:** 0,50 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	0,5		
Toelichting:	Slenaken, Waterstraat, zo veel mogelijk afkoppelen		

Maatregel:	Afkoppelen verhard oppervlak, fasering uit SGBP1		**Omvang:** 1 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Fasering uit SGBP 1, was toen 9.5 ha. Dit oppervlak wordt heroverwogen, nu fictief op 1 gesteld.		

Maatregel:	Groene berging of alternatief		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Ingetrokken:	1	Op alternatief wordt gestudeerd	
Toelichting:	Slenaken, Dorpsstraat-west, 5 m3 groene berging		

Maatregel:	Groene bergingen, fasering uit SGBP1		**Omvang:** 5 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	5	Realisatie liep vertraging op, wordt in begin 2022 compleet opgeleverd	
Toelichting:	Realisatie groene bergingen of alternatieven, gefaseerd uit SGBP1: Andreas Sauerlaan, Hussenbergstraat, Humcoverstraat, Westbroek, Brugweg.		

Maatregel:	Groene bergingen	Omvang: 3 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Ingetrokken:	3	Komt in deze vorm niet uit planvormingsfase. Alternatieven worden overwogen
Toelichting:	Realisatie groene bergingen of alternatief: Maastrichterweg, Kasennerweg, St. Catharinastraat.	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geul- COMMANDEURSMOLEN	Omvang: 4 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Ingetrokken:	3	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	Aanleg vispassage bij watermolen, incl. stuwwerk, overlaat en oude vistrap. Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geul- EPERMOLEN	Omvang: 2 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Ingetrokken:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	Aanleg vispassage bij watermolen. Motivatie: stuw en oude vistrap vormen migratieknelpunt. Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geul- MOLEN KASTEEL SCHALOEN	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geul- MOLEN WYLRE	Omvang: 2 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Ingetrokken:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021
Toelichting:	Aanleg vispassage bij watermolen (incl. verdeelwerk). Motivatie: De stuw en verdeelwerk vormen een migratieknelpunt voor vissen. Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.	

Maatregel:	Herstel vismigratie - Geul- VOLMOLEN		**Omvang:** 2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	Aanleg vispassage bij watermolen. Motivatie: stuw en verdeelwerk vormen migratieknelpunt. Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Onderzoek aanpak locatie Wesch		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Kern Noorbeek		

Maatregel:	Onderzoek aanpak lokaties Eys		**Omvang:** 4 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	4		
Toelichting:	Lokaties Eys: Mesweg, Baron van Thimusweg, Lijsterstraat, Meester Doctor Froweinweg.		

Maatregel:	Onderzoek aanpak overstort		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	Uit onderzoek blijkt dat overstort niet in beek komt maar langs de weg door de goot omlaag loopt. Onder aan de berg loopt het water weer het riool in.	
Toelichting:	Locatie Mevr. vd Meijstraat		

Maatregel:	PAS- maatregelen N2000 gebied Bunder- en Elsloërbos (nr 153)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	PAS- maatregelen N2000 gebied Geuldal (nr. 157)	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof in het stroomgebied van de Geul en zijbeken	

Maatregel:	Buffers ism WRO	Omvang: 3 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	3	
Toelichting:	**) in totaal 3 stuks voor meerdere waterlichamen. Lozingen op Kanjel: Willem Alexanderweg, Ankerkade, Kasteel Neubourgweg	

Maatregel:	Maatregel uit BRP	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geneinde Itteren	

Maatregel:	Onderzoek aanpak locatie Olympiaweg	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek aanpak locatie Olympiaweg	

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Geul	**Omvang:** 5 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Bunder_Elslooerbos	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Geuldal	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Verbeteren zuivering RWZI Wijlre	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutrienten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	Betreft RWZI Wijlre	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Wallonië	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, fosfor totaal, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Wallonië een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Groote Molenbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venray	**Waterlichaamcode:** NL60_GRMOLEBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 42.55 km	

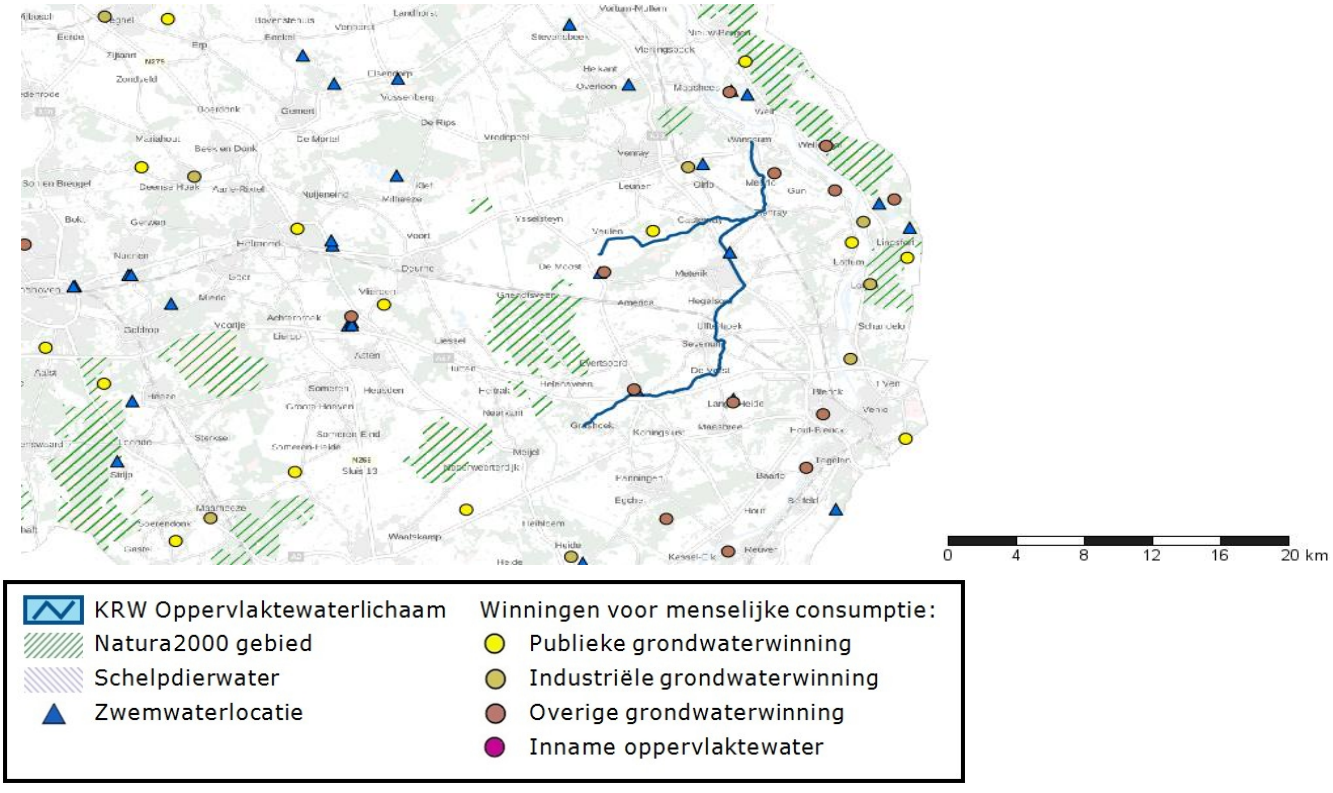

Karakterschets:
Een langzaam stromende en slingerende laaglandbeek van meestal 3 tot 5 meter breed in een vlak dekzandlandschap. Het stroomgebied is ongeveer 18.000ha, ontspringt van nature in de Peelgebieden en mondt via de industriehaven van Wanssum in de Maas. Grote delen van de Peelgebieden zijn door ontwatering, turfwinning en toepassing van kunstmest vervangen door vooral akkers. De waterloop is genormaliseerd. Grote delen zijn afgelopen decennia weer heringericht. Het substraat bestaat nu voornamelijk uit zand en organisch materiaal. De Groote Molenbeek is niet vrij migreerbaar. De monding in de industriehaven zorgt ervoor dat de lokstroom momenteel door vissen niet voelbaar is bij de Maas. Enkele bovenloopjes met AEF-functie zijn toegedeeld tot het waterlichaam AEF-Noord.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Groote Molenbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting					**X**	
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie. Daarnaast is de monding ingericht als haven (industriegebied) waardoor er geen lokstroom meer is voor de optrekkende vis.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X	X	X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen		X	X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
seleen				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Macrofauna, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
afkoppelen bedrijventerrein en haven Wanssum gemeente Meerlo-Wanssum	1 ha
groene berging Klooster Grubbenvorst gemeente Horst	1 stuks
Stimuleren afkoppelen bestaand gebied gemeente Meerlo-Wanssum	1 stuks
totaalpakket Grote Molenbeek	4,6 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Afkoppelen diverse locaties Horst aan de Maas		**Omvang:** 1 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	opgave voor toekomst wordt herijkt	
Toelichting:	Gemeente had 9 ha op het netvlies. Van 5 ha is aangetoond dat dit geen toegevoegde waarde heeft. Gemeente koppelt nu jaarlijks 1 ha af.		

Maatregel:	Herinrichting Groote Molenbeek (Castenrayse vennen, A73 spoorlijn)		**Omvang:** 9,90 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	7,2		
Gefaseerd:	2,7	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Gefaseerd van 1SGBP naar 2SGBP.Project stond gepland voor SGBP1, bij bestuursbesluit van 29.12.2012 is het project gedeeltelijk gefaseerd en daarmee terechtgekomen in de uitvoeringsperiode SGBP2. Lollebeek Castenrayse vennen 3,6 km (P282101); Kasteelse Bossen 2,7 km (P316802); Tienrayseweg 3.6 km (P316801) Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Realisatie diverse groene bergingen		**Omvang:** 9 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	9	Opgave (herijking + andere aanpak) is opgenomen in SGBP3. Raadsbesluit 2019.137, dd 26-12-2019	
Toelichting:	Maatregelen zijn ondergebracht in 3 clusters, uit te voeren in 2018, 2019 en 2020		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Aanleg diverse groene buffers	**Omvang:** 18 stuks
SGBP categorie:	aanpakken overstorten gemengde stelsels	
Initiatiefnemer:	Horst aan de Maas	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Afkoppelen diverse locaties	**Omvang:** 37 ha
SGBP categorie:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer:	Horst aan de Maas	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Diverse verbeteringen rioolstelsel	**Omvang:** 5 stuks
SGBP categorie:	aanpakken overstorten gemengde stelsels	
Initiatiefnemer:	Horst aan de Maas	
Toelichting:	In 2020 is het aantal op 5 geschat	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Groote Molenbeek	**Omvang:** 2,70 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Gulp

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gulpen-Wittem	**Waterlichaamcode:** NL60_GULP
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.15 km	

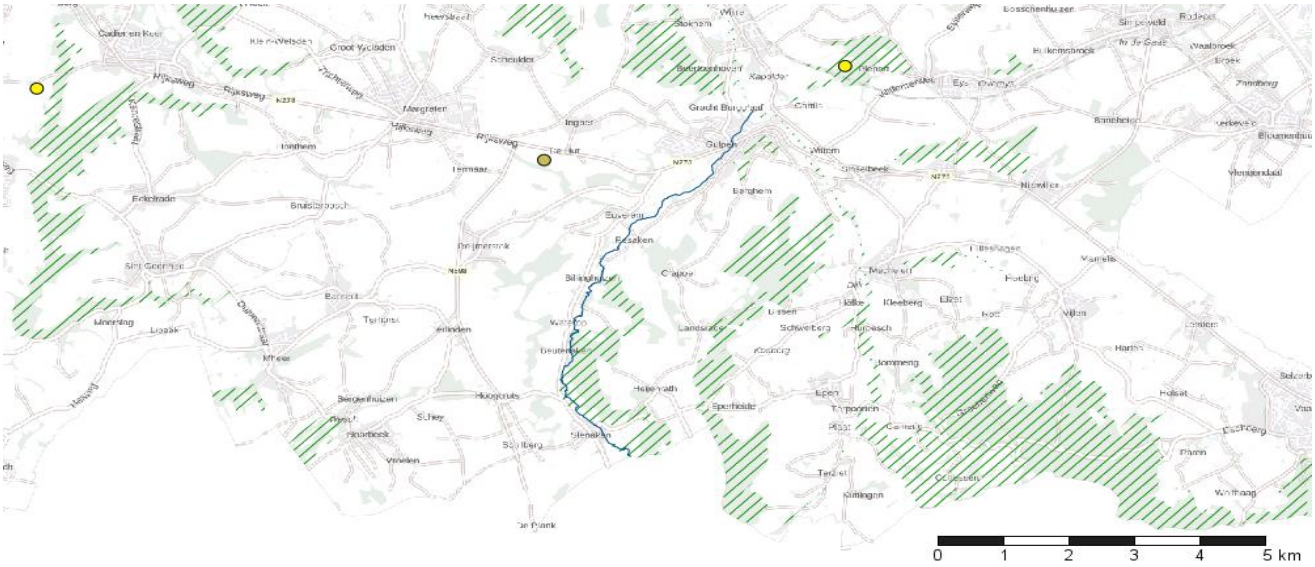

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Gulp is een snelstromende bronbeek van maximaal 2 tot 3 meter breed. Lokaal komen veel meanderbochten voor, en heeft de beekloop een zeer onregelmatige structuur van grindbankjes en overhangende oevers. Lokaal vindt aanslibbing plaats en komen er stroomversnellingen met grind en keien voor. Er is organisch materiaal aanwezig. De Gulp ontspringt in België en stroomt in ons land afwisselend door bosrijk gebied, landbouwgebied en enkele kernen. Het water wordt aangevuld door enkele kleine bronbeekjes.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Geuldal (NL9801041)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X	X	X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink	X	X		onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
fluorantheen				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Vis, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Specifieke verontreinigende stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Vis
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Ontwikkeling en beheer water- en oeverbegroeiing - Gulp	1 stuks
uitvoeren onderzoek - Gulp - Aanwezigheid vismigratiebarrieres	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	PAS- maatregelen in N2000 gebied Noorbeemden & Hoogbos (nr. 161)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Gulp	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Noor_Hoogbos	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Wallonië	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Wallonië een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Haelense Beek en Uffelsebeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Leudal, Maasgouw	**Waterlichaamcode:** NL60_HAELUFFE
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 22.88 km	

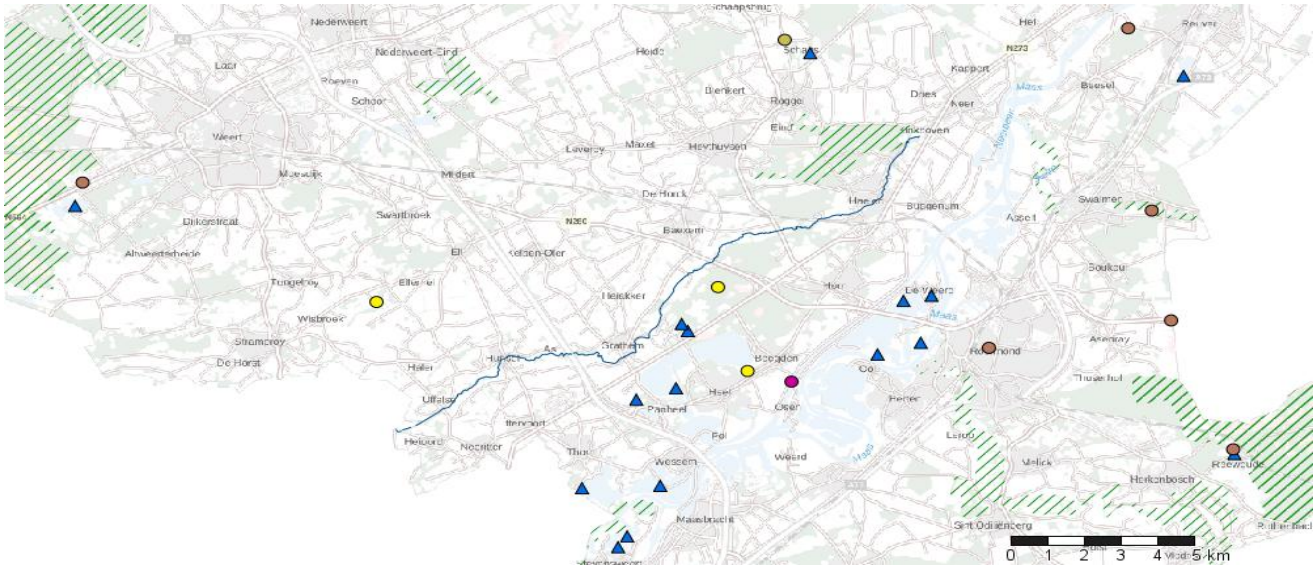

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Een zeer langzaamstromende laaglandbeek van ongeveer 2-5 meter breed met zeer weinig verval. In het verleden is de waterloop volledig genormaliseerd en de nattere delen aangrenzend aan de waterloop grotendeels ontwaterd. De Haelensebeek wordt gevoed met water uit de A-beek in België en stroomt via de Uffelsebeek en Haelensebeek in de Neerbeek, welke uitmondt in de Maas. Het substraat bestaat voornamelijk uit zand en organische materiaal. Het stroomgebied wordt doorkruist door het Kanaal Wessem-Nederweert. De hele Haelensebeek is vrij migreerbaar vanaf de Maas. De Aabeek is slechts een klein onderdeel van het waterlichaam.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Haelense Beek en Uffelsebeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting					**X**	
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie. In België is een groot deel van het oorspronkelijk stroomgebied afgeleid naar een ander stroomgebied (de Lossing).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	X			redelijk zeker
Vis (EKR)	≥ 0,35	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			onzeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
cadmium				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Fysische chemie - overig, Macrofauna
Anders	Overige puntbronnen	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Vis, Macrofauna

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Haelensche beek (Ellerbeemden)	**Omvang:**	0,90 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	0,9	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Herinrichting Haelenschebeek (traject N279)	**Omvang:**	4,70 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	4,7		
Toelichting:	Stond in SGBP1 als NL57-009/16. Haelensbeek inclusief de Thornerbeek, Uffelsebeek en Panheelderbeek. Is in SGBP2 uit elkaar getrokken omdat het hier verschillende waterlichamen betreft. Zijn dus ook als verschillende maatregelen opgevoerd. Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Onderzoek Limburgse Peelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek Limburgse Peelen		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Haelense beek en Aabeek	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Haelense beek en Uffeltsebeek	**Omvang:** 3 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Vlaanderen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, cadmium, fosfor totaal, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, cadmium, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur, Vis-kwaliteit, zuurstof

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Vlaanderen een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Itterbeek en Thornerbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Leudal, Maasgouw	**Waterlichaamcode:** NL60_ITTETHOR
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 12.82 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Een langzaamstromende, slingerende beek met zand en fijn grind als substraat. De beek wordt gevoed door verschillende bovenlopen uit België en stroomt via de Itterbeek en uiteindelijk de Thornerbeek bij Wessem in de Maas. Delen zijn beschaduwd, delen liggen in een open landschap. De Itter- en Thornerbeek zijn vrij migreerbaar vanuit de Maas tot de watermolen in Thorn. De Thornerbeek staat op de planning om heringericht te worden.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Itterbeek en Thornerbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting					**X**	
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie. In België ligt er een kunstwerk waardoor het water uit de bovenloop slechts deels in de benedenloop terecht komt en er daarbij water uit de Lossing juist in de Itterbeek terecht komt. Tot slot is de monding onnatuurlijk door de aanwezigheid van een jachthaven.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		**Toestand 2009**	**Toestand 2015**	**Toestand 2021**
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal			X
	Biologie totaal			
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60				onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45				onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,45				onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Overige waterflora, Fysische chemie - overig
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Itterbeek (Thorn & Armenmolen)	**Omvang:**	1,70 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1,7	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Herinrichting Panheelderbeek (Meggelveld)	**Omvang:**	1,10 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1,1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Stond in SGBP1 als NL57-009/16. Haelensbeek inclusief de Thornerbeek, Uffelsebeek en Panheelderbeek. Is in SGBP2 uit elkaar getrokken. Stukje Meggelveld behoort nog tot waterlichaam Itterbeek/Thornerbeek (rapport WPM DHV KRW waterlichamen en doelen 2016-2021) Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Herinrichting Raambeek (Thorn)	**Omvang:**	0,70 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	0,7	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Herinrichting Thornerbeek	**Omvang:**	4 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	4	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	

Toelichting:	Stond in SGBP1 als NL57-009/16. Haelensbeek inclusief de Thornerbeek, Uffelsebeek en Panheelderbeek. Is in SGBP2 uit elkaar getrokken omdat het hier verschillende waterlichamen betreft. Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna

Maatregel:	RWZI Panheel		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	Pilot medicijnresten	
Toelichting:	In samenspraak met belanghebbenden naar oplossing zoeken voor problemen die de RWZI lozing op de Slijebeek met zich meebrengt - Het betreft het verbeteren van de kwaliteit van effluent op het gebied van nutriënten en/of chemie - De maatregel draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen stikstof (N), fosfor (P) en/of (indirect) het biologische kwaliteitselement Overige waterplanten (o.a. fytobenthos)		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Itterbeek en Thornerbeek	**Omvang:** 2 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Itterbeek en Thornerbeek	**Omvang:** 7,50 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Vlaanderen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Vis-kwaliteit, zuurstof

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Vlaanderen een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Jeker

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R18
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Maastricht	**Waterlichaamcode:** NL60_JEKER
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 5.11 km	

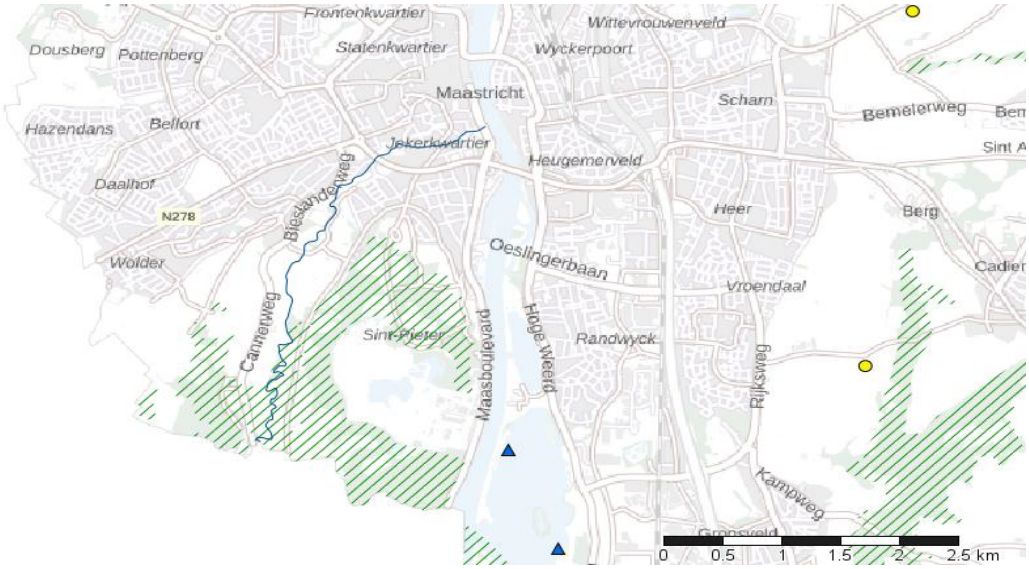

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Jeker is een snelstromende, grotendeels vrij meanderende heuvellandbeek met een onregelmatige bodemstructuur, variërend van zand en plaatselijk fijne grindbanken tot overhangende oevers. De rustige delen kennen aangeslibde tot zandige plekken. Er is in de beek lokaal organisch materiaal aanwezig. Het waterlichaam ligt grotendeels in België en stroomt in ons land door afwisselend natuur- of landbouwgebied. De benedenloop mondt in de stad Maastricht uit in de Maas. In ons land monden er geen zijbeekjes in de Jeker uit.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Sint Pietersberg & Jekerdal (NL9801025)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
metolachloor				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Ontwikkeling en beheer water- en oeverbegroeiing - Jeker	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Buffers ism WRO		**Omvang:** 3 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3		
Toelichting:	**) in totaal 3 stuks voor meerdere waterlichamen. Lozingen op Kanjel: Willem Alexanderweg, Ankerkade, Kasteel Neubourgweg		

Maatregel:	Maatregel uit BRP		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geneinde Itteren		

Maatregel:	Onderzoek aanpak locatie Olympiaweg		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek aanpak locatie Olympiaweg		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Vlaanderen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Vlaanderen en Wallonië een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Keutelbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Beek, Sittard-Geleen	**Waterlichaamcode:** NL60_KEUTELBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 7.56 km	

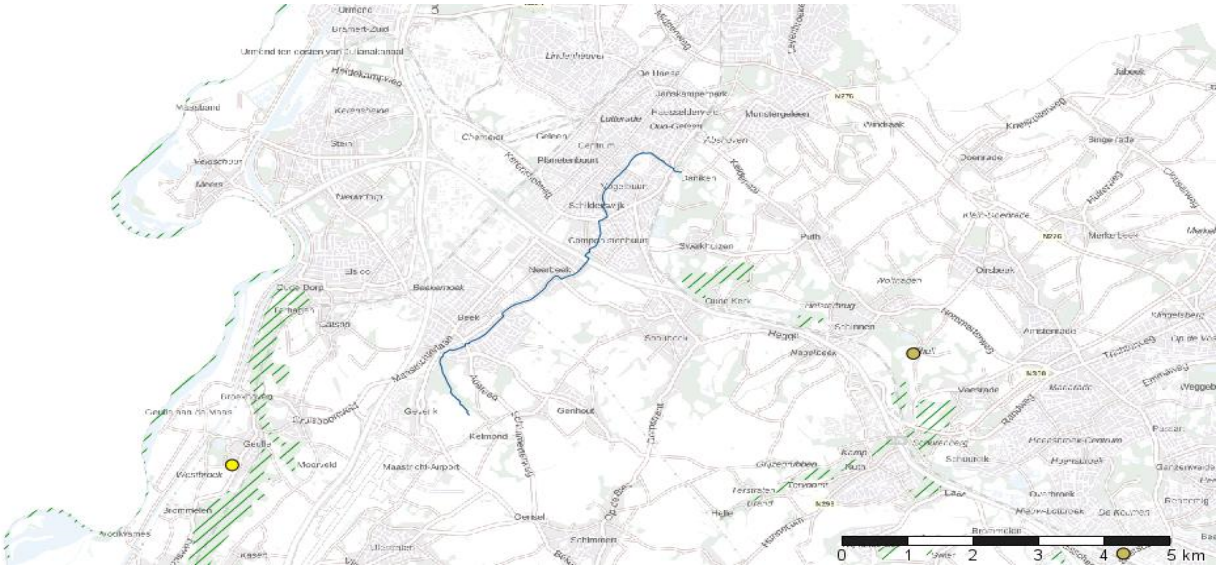

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Van oorsprong is het een snelstromend bronbeekje van maximaal 2 tot 3 meter breed met weinig meanders, maar met een zeer onregelmatige structuur van grindbankjes en overhangende oevers. Er zijn ook rustige plekken met aanslibbing van organisch materiaal. Plaatselijk komen stroomversnellingen met grind voor. De bronnen van de Keutelbeek liggen in het Kelmonderbosch, waar het loopje sterk beschaduwd is. Na dit kort natuurlijk traject is de beekloop vanaf Beek echter overkluisd en mondt hij uit in de Geleenbeek. Een deel van deze overkluizing is inmiddels opgeheven, maar het nieuwe profiel blijft vastgelegd en ingepast in het straatbeeld.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Keutelbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hermeandering beken in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:
Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:
Verplaatsing van de stedelijke functie (wonen, werken, infrastructuur) is geen optie vanwege onevenredig hoge kosten. Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X	X	
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,35	X	X		onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45	X	X		onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0				onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
imidacloprid				onzeker
seleen				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Macrofauna, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora, Macrofauna, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Aanleg groene berging	1 stuks
Beekherstel Keutelbeek (Beek)	0,6 km
Onderzoek naar aanleg groene berging Keutelbeek	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpak overstort Reekstraat		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Ingetrokken:	1	Komt niet uit stadium planvorming	
Toelichting:	Reekstraat groene berging (vooralsnog)		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Stein		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	- Het betreft het verbeteren van de kwaliteit van effluent op het gebied van nutriënten. - De maatregel draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen stikstof (N), fosfor (P) en/of (indirect) het biologische kwaliteitselement Overige waterplanten (o.a. fytobenthos) Deze regionale maatregel is vooral ten behoeve van het halen van doelstellingen voor het waterlichaam Grensmaas (Rijkswaterstaat) en benedenstrooms gelegen wateren (afwenteling). Ten behoeve van de KRW-rapportage is de maatregelen gekoppeld aan het dichtsbijzijnde regionaal waterlichaam Keutelbeek (NL58WRO18)		

Maatregel:	Beekherstel Keutelbeek (Ontkluizing Beek)		**Omvang:** 2,30 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1,1		
Gefaseerd:	1,2	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	- Ontkluizing van een grotendeels stedelijk gelegen Heuvellandbeekje. Bij bebouwing en infrastructuur zijn natuurvriendelijke maatregelen in beperkte mate mogelijk. - Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. - Het betreft het zo natuurvriendelijk mogelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Keutelbeek	**Omvang:** 1,20 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	chloride, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Kwistbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Peel en Maas	**Waterlichaamcode:** NL60_KWISTBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.83 km	

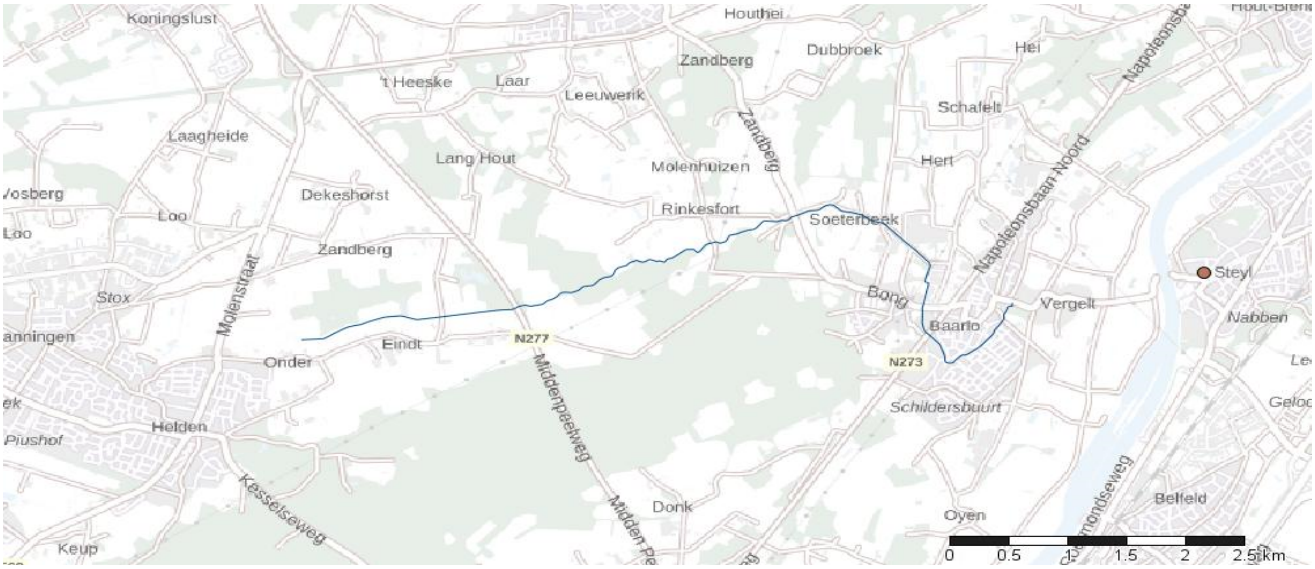

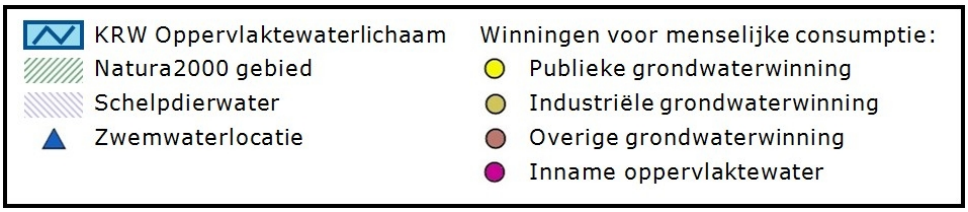

Karakterschets:
De Kwistbeek is een laaglandbeek en heeft een lengte van 12 kilometer en een breedte van 1-4 meter. De Kwistbeek ontspringt bij Panningen en stroomt bij Baarlo in de Maas. Ze wordt via aanvoersloten van de Everlosebeek en Kwistbeek gevoed met water uit de Noordervaart. De beek stroomt door landbouwgebied en door de stedelijke kern van Baarlo. De beschaduwing is beperkt. De beek is in het verleden gekanaliseerd en verstuwd, maar ligt momenteel grotendeels op dezelfde plek als in 1840. Inundaties van de beekdallaagten komen niet of nauwelijks meer voor. Momenteel is het grootste deel nog herinrichtingsbehoeftig. Op de sneller stromende delen komen zand en grindpakketten voor. Vanuit de Maas is alleen de eerste 300 meter vrij migreerbaar.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Kwistbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Macrofauna
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
groene berging Horsten (diepenbroeklaan) te Baarlo gemeente maasbree	1 stuks
groene berging Stogger Panningen gemeente Helden	1 stuks
Groene berging Tuindersweg gemeente Helden	1 stuks
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Kwistbeek (incl beekmonding)	**Omvang:**	7,60 km
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg		
Toelichting:	project stond gepland voor SGBP1. Bij bestuursbesluit van 29.12.2012 is het project gefaseerd en daarmee de uitvoering verschoven naar tijdvak SGBP2 en SGBP3. Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Kwistbeek	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Kwistbeek	**Omvang:** 1,70 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Lingsforterbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Venlo	**Waterlichaamcode:** NL60_LINGSFBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 6.09 km	

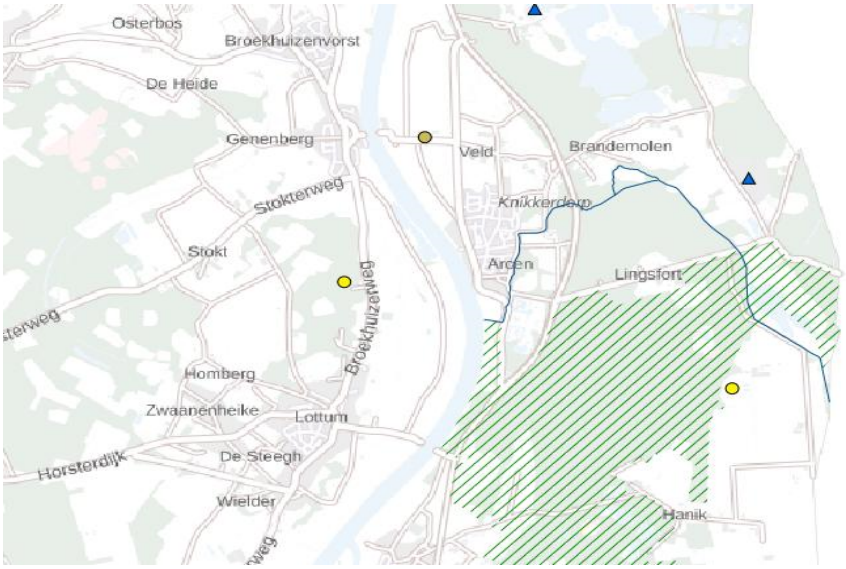

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Lingsforterbeek ligt op het Maasterrras ter hoogte van Arcen en ontspringt in Duitsland. De stroomsnelheid in de benedenloop is relatief hoog. Het substraat bestaat hier voornamelijk uit zand en grind. De beek is rijk aan ijzer. Het landgebruik in de omgeving bestaat voornamelijk uit bos en landbouwgebied. Op Duits grondgebied is dit vooral landbouw. De beek was grotendeels vergraven, voor een groot deel betegeld en op diverse plaatsen uitgediept. Afgelopen decennia is het grootste deel heringericht. De watermolen in de buurt van de monding is het enige kunstwerk in de Lingsforterbeek en is (nog) niet vrij migreerbaar.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Maasduinen (NL1000028)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Lingsforterbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting		**X**				
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Benedenstrooms ligt een watermolen en het kasteel in Arcen. Door cultuurhistorische waarden is niet goed mogelijk om de visoptrekbaarheid te optimaliseren.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
nikkel				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Vis, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Vis
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Lingsforterbeek (monding)		**Omvang:** 1,30 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1,3	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	gefaseerd overgekomen uit SGBP1.Was in SGBP1 code NL-031/16 is veranderd (juni 2014) naar code NL57-0271 Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Lingsforterbeek	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Lingsforterbeek	**Omvang:** 1,30 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	nikkel, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	nikkel, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Middelsgraaf

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Echt-Susteren	**Waterlichaamcode:** NL60_MIDDELSG
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 9.26 km	

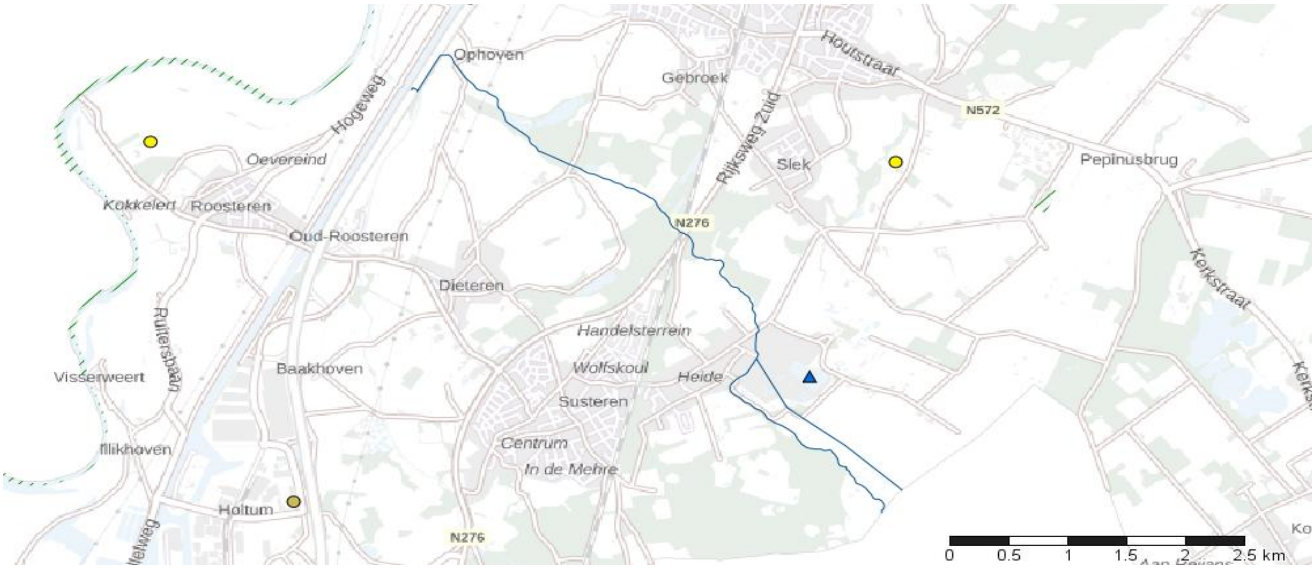

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Middelsgraaf is enkele eeuwen geleden gegraven ter ontwatering van een moerasgebied op de grens van Nederland en Duitsland. De beekloop had toen het karakter van een altijd langzaamstromende, smalle beek die met korte bochten door het landschap kronkelt. De oevers bestonden deels uit zandbanken, maar er was ook sprake van overhangende oevers. De watervoerendheid wordt nog steeds voor een belangrijk deel bepaald door zijbeken uit Duitsland en Nederland. Er is voornamelijk agrarisch gebied aanwezig, afgewisseld met enkele bos- en natuurgebieden. Door normalisatie is de beekloop tegenwoordig vastgelegd, gestuwd en recht.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Middelsgraaf heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0		A		onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Beekherstel Middelsgraaf (grens Nederland - Duitsland tot oude trambaan Ophoven)	**Omvang:**	5,90 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	5,9	Uitgevoerd in 2016	
Toelichting:	Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde laaglandbeek. Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. De hydromorfolosche belasting voor het halen van de doelen van de biologische kwaliteitselementen wordt door de maatregel opgeheven.		

Maatregel:	Herstel vismigratie - Middelsgraaf grens - trambaan Ophov	**Omvang:**	5 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	5		
Toelichting:	Het betreft het opheffen van (vis-) migratieknelpunten in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Middelsgraaf	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Middelsgraaf	**Omvang:** 0,80 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Maasnielderbeek Benedenloop

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roermond	**Waterlichaamcode:** NL60_MSNL_BEN
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 11.69 km	

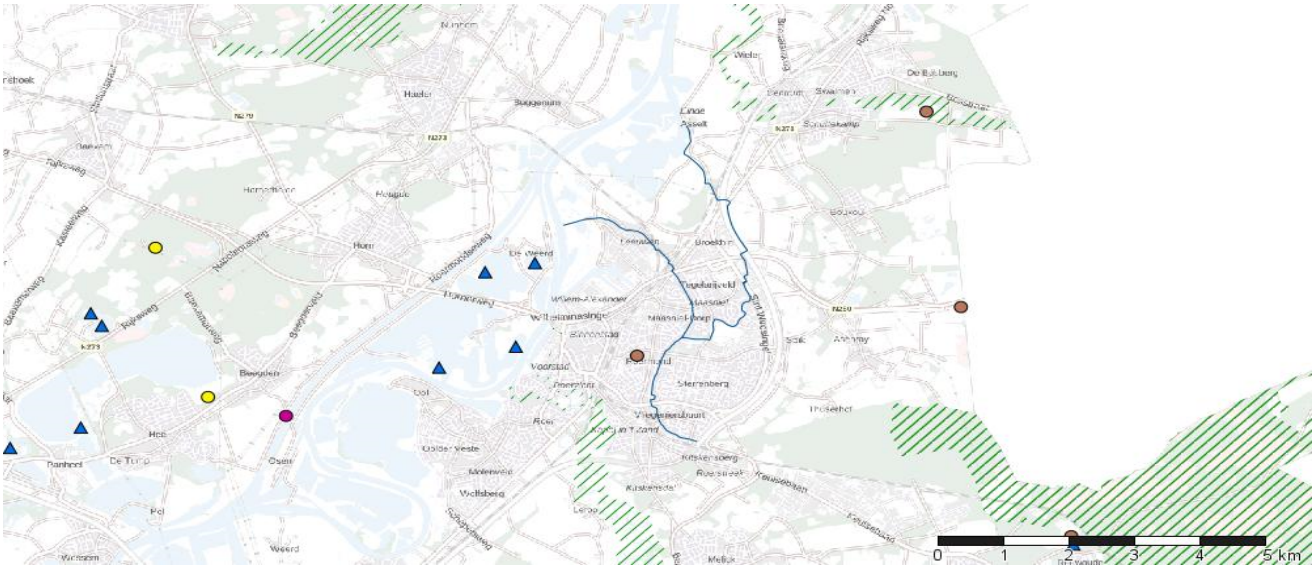

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Maasnielderbeek benedenloop is een voortzetting van de Maasnielderbeek bovenloop. Van oorsprong volgen beide beken grotendeels een oude Maasmeander en waren het langzaamstromende laaglandbeekjes. De benedenloop is tegenwoordig volledig opgenomen in het verstedelijkte gebied van Roermond. Een groot deel is omgevormd tot gestuwde stadsvijvers. De rest is overkluisd. De monding vindt plaats in de Maas. Vlak van tevoren loost de RWZI Roermond het effluent op de beek.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Maasnielderbeek Benedenloop heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hanteren natuurlijk waterpeil in stedelijk gebied					**X**	
Hermeandering beken in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	
Verwijderen stuwen in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X	X	X
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)		X	X	X	onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,35	X	X		vrijwel zeker
Vis (EKR)					onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				redelijk zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Voor macrofauna zijn geen metingen beschikbaar en is op basis van expert kennis een oordeel Matig toegekend. Door het ontbreken van echt beekhabitats en door onvoldoende mogelijkheden om de inrichting hieraan aan te passen, is het te overwegen om in de toekomst geen doelstelling voor macrofauna meer op te nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
uitvoeren onderzoek - Maasnielderbeek- Benedenloop - doelstellingen stadsvijvers uitvoeren onderzoek - Maasnielderbeek Benedenloop: doelstellingen voor vislevensgemeenschappen	1 stuks 1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Roermond		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	- Het betreft het verbeteren van de kwaliteit van effluent op het gebied van nutriënten. - De maatregel draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen stikstof (N), fosfor (P) en/of (indirect) het biologische kwaliteitselement Overige waterplanten (o.a. fytobenthos) - De maatregel heeft als gevolg van afwenteling vooral effect op het benedenstrooms gelegen waterlichamen Zandmaas (Rijkswaterstaat).		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Verbeteren zuivering RWZI Roermond	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutrienten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	De RWZI loost nabij de monding van de Maasnielderbeek in de Maas. De maatregel heeft als gevolg van afwenteling dus vooral effect op het benedenstrooms gelegen waterlichamen Zandmaas (Rijkswaterstaat).	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, Macrofauna-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Maasnielderbeek Bovenloop

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roermond	**Waterlichaamcode:** NL60_MSNL_BOV
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 6.36 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Van nature is de Maasnielderbeek bovenloop een altijd langzaamstromende, smalle beek die met korte bochten door het landschap kronkelt. De oevers bestaan deels uit zandbanken, maar er is ook sprake van overhangende oevers. In het verleden is de beekloop volledig genormaliseerd. De voeding vindt bij de bron plaats vanuit kwelwater uit een hoger gelegen bebost terrasgebied in Duitsland. Grondwater zorgt voor de voeding in het grotendeels agrarische landschap in Nederland. In droge zomers neemt de watervoerendheid sterk af en treedt soms (vrijwel) droogval op. Op sommige plaatsen stroomt de beek door bos. Enkele beekherstelprojecten hebben lokaal inmiddels voor een natuurlijker profiel gezorgd.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Maasnielderbeek Bovenloop heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:
Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:
Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)		X			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0		A		redelijk zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Aanleg groene berging uitvoeren onderzoek - Maasnielderbeek Bovenloop: doelstellingen voor vislevensgemeenschappen	1 stuks 1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Maasnielderbeek Bovenloop	**Omvang:** 3,70 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Niers

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R6
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gennep	**Waterlichaamcode:** NL60_NIERS
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.82 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het grootste deel van het stroomgebied van de Niers ligt in Duitsland. In Nederland ligt 12km en de breedte is gemiddeld 10 meter. De stroomsnelheid is relatief hoog. Hierdoor bestaat het substraat grotendeels uit zand en grind. De afvoerkarakteristiek van de Niers is sterk veranderd in vergelijking met de natuurlijke situatie. De hydromorfologische processen worden deels verhinderd doordat de (submerse) vegetatie intensief gemaaid wordt. Hierdoor zijn de natuurlijke inundatie-, erosie- en sedimentatieprocessen beperkt. In Duitsland is de Niers grotendeels gekanaliseerd. De intensieve ontwatering zorgt samen met de kanalisatie en verstuwing van de zijbeken tot een extremer afvoerverloop. Tijdens de droge periodes bestaat een groot deel van het debiet uit effluentwater van de RWZI's in Duitsland.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Niers heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen Kern Middelaar	2 ha
Afkoppelen kern Plasmolen	1,1 ha
vasthouden water in haarvaten *	1 ha
verminderen emissie bestrijdingsmiddelen stedelijk gebied gemeente Gennep	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	aanleg BBB en groene berging Milsbeek		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	aanleg van BBB van 430 m3 en groene berging van 6685 m3		

Maatregel:	Groene Berging Ven Zelderheide		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	aanleg groene berging 630 m3		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Oostrumsche Beek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Venray	**Waterlichaamcode:** NL60_OOSTRUBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.13 km	

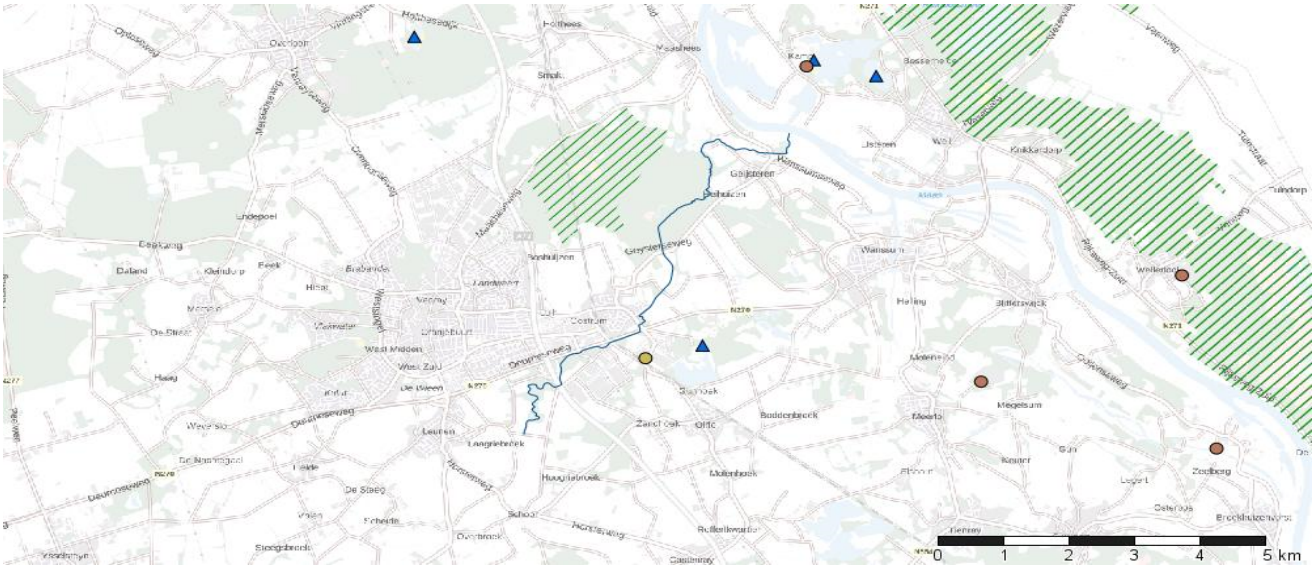

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Oostrumsche beek ontspringt in het ontginningsgebied van de voormalige Peel en mondt uit in de Maas. Het verval is in het grootste deel van de beek beperkt. In de buurt van de Maas(terras) is het verval groter. Door veenwinning, normalisatie en aanvoer van Maaswater via de Helenavaart is de afvoer niet natuurlijk. Het deel van de Oostrumsche beek op landgoed Geysteren is nooit genormaliseerd. Afgelopen decennium zijn grote delen weer heringericht. Momenteel is vrije migratie mogelijk van de Maas tot bovenstrooms van de A73. Een van deze AEF-bovenloopjes is aan het waterlichaam AEF-bovenloopjes Noord-Limburg toegedeeld.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Oostrumsche Beek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:
Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:
Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
kwik				onzeker
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Afkoppelen in alle bemalingsgebieden		**Omvang:** 1 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Afkoppelen in alle bemalingsgebieden. In het grp is tot en met 2027 jaarlijks een budget beschikbaar waarmee de openbare ruimte kan worden afgekoppeld. Ook is er in het grp tot en met 2017 jaarlijks een budget voor subsidie afkoppelen op eigen terrein. Hiermee worden burgers gestimuleerd op op eigen perseel het regenwater van het dak te infiltreren.omstreeks 2025 maken we de balans op. wE KIJKEN DAN HOEVER WE GEKOMEN ZIJN MET AFKOPPELEN EN BEOORDELEN DAN OF EEN AANVULLENDE GROENE BUFFER NOODZAKELIJK IS.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Oostrumse beek fase 3	**Omvang:**	1,70 km
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg		
Toelichting:	Oostrumsche beek fase 3 / A73 spoorlijn Begonnen met uitvoering in 2015, maar niet afgerond op de administratieve SGBP1 datum van 31.12.2015. Daarom in SGBP1 opgenomen als gefaseerd en opgevoerd als nieuwe maatregel in SGBP2		

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	kwik, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Technisch onhaalbaar	kwik, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Putbeek en Pepinusbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Echt-Susteren, Roerdalen	**Waterlichaamcode:** NL60_PUTBPEPI
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 13.72 km	

Karakterschets:
Beide beken zijn in het verleden gegraven ter ontwatering en ontginning van enkele moerasgebieden. Ze kregen het karakter van langzaam stromende, smalle laaglandbeekjes die met lokale bochten door het landschap kronkelden. Een deel van het infiltratiegebied van het aanwezige grondwater ligt op een hoger gelegen terras in Duitsland. Het kwelwater voedt tal van beekjes, die in de Pepinusbeek en Putbeek uitmonden. In de ruilverkavelingen van de zestiger jaren van de vorige eeuw werden beide waterlichamen genormaliseerd, beschoeid en gestuwd. Dit ten behoeve van het agrarisch gebruik van het stroomgebied. Sinds het einde van de jaren negentig hebben echter diverse beekherstelprojecten plaatsgevonden, waarbij de permanente stuwen zijn verwijderd en de morfologie en inrichting weer een natuurlijker zijn gemaakt.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Putbeek en Pepinusbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,40	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0		A		onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
metolachloor				onzeker
terbutylazine				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Macrofauna, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek Limburgse Peelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek Limburgse Peelen		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Reindersmeer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** M20
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Bergen (L)	**Waterlichaamcode:** NL60_REINDERS
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 1.45 km²	

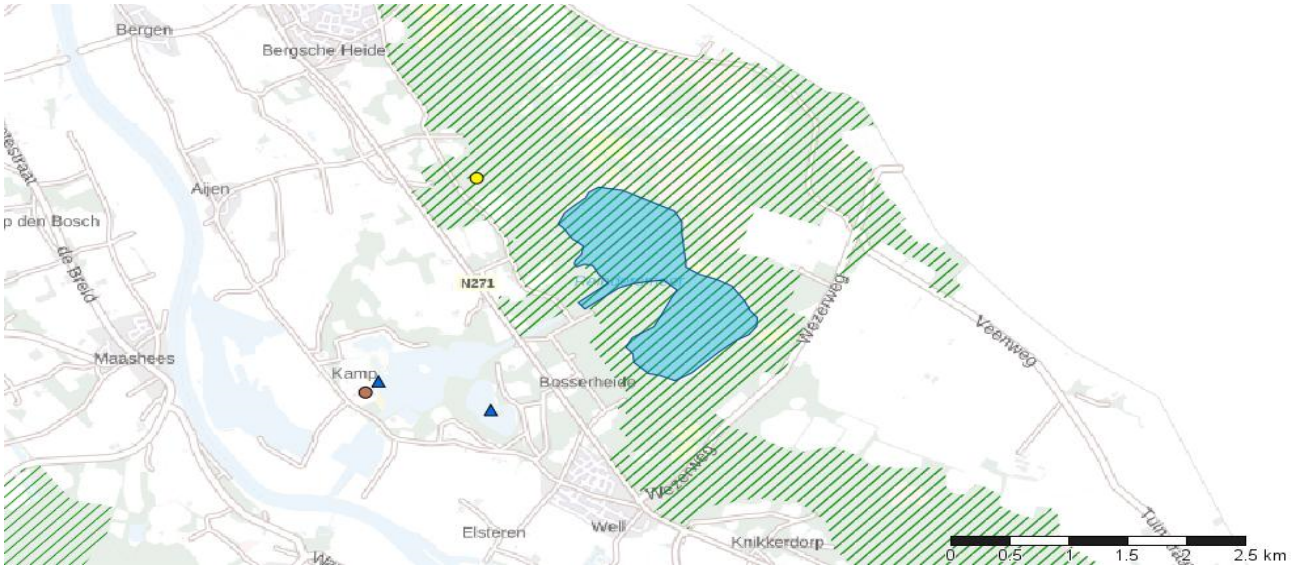

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het Reindersmeer is een zandplas gegraven in de jaren ’70 en ‘80. Exploitatie is midden jaren ‘90 gestopt. De plas is in eigendom van de gemeente Bergen en het dagelijks beheer vindt plaats door de Bosgroep. De plas is ca. 25 meter diep en in de zomermaanden gestratificeerd en altijd zeer helder. De westelijke oevers lopen zeer steil en zijn vanaf de waterlijn onder water niet begroeid. De oostoever is anders ingericht. Hier liggen eilandjes voor de oever met daartussen vegetatierijke ondiepten. Het betreft voornamelijk velden met knolrus.
De verbinding met de Maas via een sluis is in de jaren ‘90 permanent met een betonnen muur afgesloten. Het waterniveau staat daardoor hoger dan in de Maas. Voorheen was het een gebufferde plas maar na de afsluiting is de plas langzaam zuur geworden. De plas wordt gevoed met kwel die voornamelijk zichtbaar is aan de oostkant van de plas (als ijzeroker). Het grondwater moet langs een ijzerrijke pyriet laag. Door nitraat vanuit bemesting komt sulfaat vrij uit het pyriet waardoor de verzuring optreedt. Op dit moment ligt de pH rond 4. Vis is daardoor afwezig en de flora (knolrus) en het fytobenthos kenmerken zich door zuurminnende soorten. Het meer is tot slot een belangrijk rustgebied voor veel vogels.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Maasduinen (NL9910001)

Habitatrichtlijn gebied

- Maasduinen (NL1000028)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal			X
	Biologie totaal			
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,40				vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,40				onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,40				onzeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60				vrijwel zeker

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,03				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 0,90				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 200				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				onzeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	60 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 1,70				vrijwel zeker

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Voor vis is een goede toestandsbepaling niet mogelijk geacht door de lage zuurgraad (pH) van het water. In de komende jaren wordt bekeken of de doelstelling hiervoor ook kan vervallen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
nikkel				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen
Recreatie	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor recreatie	Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	nikkel, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Zuurgraad
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	nikkel, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Zuurgraad

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Rode Beek Brunssum

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R13
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Brunssum, Echt-Susteren, Heerlen, Sittard-Geleen, Beekdaelen	**Waterlichaamcode:** NL60_RODEBRUN
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 26.35 km	

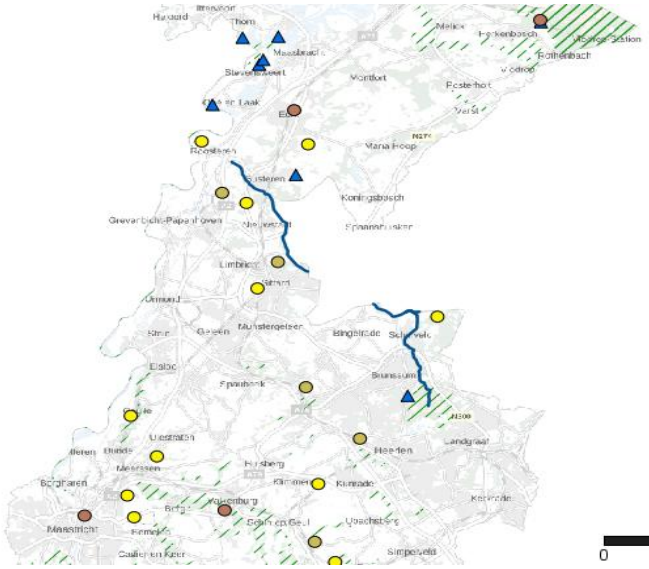

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Rode Beek is van oorsprong een snelstromende, relatief smalle beek met veel natuurlijke meanders en een onregelmatige bodemstructuren. De bron ligt in een hoogveengebiedje op de Brunssummerheide. Van hieruit volgt de bovenloop nog haar oorspronkelijke loop door bebost gebied. Vanaf Brunssum is de beek in het mijnbouwverleden echter volledig genormaliseerd, voorzien van betontegels en deels overkluisd. De beek stroomt afwisselend door stedelijk, agrarisch en natuurgebied. De middenloop ligt op Duits grondgebied of is grensscheidend. Bij Millen wordt het water afgevoerd naar de Vloedgraaf, een overloop voor water uit de Rode Beek en Geleenbeek. Bij Roosteren komen alle beken samen en volgen ze als Geleenbeek hun weg naar de Maas. In 2001 is begonnen met de eerste beekherstelprojecten, waarbij een natuurlijker morfologie van de Rode Beek wordt aangelegd. Dit proces wordt voortgezet totdat de hele beekloop weer is hersteld.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Brunssummerheide (NL1000029)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Rode Beek Brunssum heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hermeandering beken in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in stedelijk gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Verplaatsing van de stedelijke functie (wonen, werken, infrastructuur) is geen optie vanwege onevenredig hoge kosten.
Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X	X	X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen		X	X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X	X	X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,0 - 8,0	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
imidacloprid				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Vis, Macrofauna
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Aanleg groene berging	1 stuks
Afkoppelen verhard oppervlak	3,95 ha
Afkoppelen verhard oppervlak	10 ha
Beekherstel Rode Beek Brussum (Verwijderen overkluizing Mijnsteenberg)	0,3 km
Beekherstel Rode Beek (Ontkluizing Schinveld)	0,8 km
Herstel vismigratie - Rode Beek Brussum- OVERKLUIZING SCHINVELD	1 stuks
Opheffen overstorten	5 stuks
Opstellen Waterplan/Basisrioleringsplan/GRP+ Gemeente Echt-Susteren	1 stuks
uitvoeren onderzoek - Rode Beek Brussum- MEETGOOT SUSTEREN	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Afkoppelen verhard oppervlak		**Omvang:** 4,40 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	4,4		
Toelichting:	Overstort Schinveld		

Maatregel:	Beekherstel Rode Beek (Millen – Susteren) (65% NL+D)		**Omvang:** 5 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	5	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde beek. Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstelling. Ruim 65% van dit beektraject is grensscheidend met Duitsland.		

Maatregel:	Beekherstel Rode Beek (Mindergangelt - Jabeek)		**Omvang:** 1,90 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1,9		
Toelichting:	Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde laaglandbeek. Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen.		

Maatregel:	Beekherstel Rode Beek (Susteren - Oud Roosteren)		**Omvang:** 1,60 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1,6		
Toelichting:	- Hermeandering en herinrichting van een genormaliseerde laaglandbeek. - Motivatie: beekmorfologie en inrichting oevers voldoen niet aan de doelstellingen. - Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis		

Maatregel:	Herstel vismigratie - Rode Beek - stuw Roothgraaf		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject). De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Rode Beek	**Omvang:** 2 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Rode Beek	**Omvang:** 5 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Rode Beek Vlodrop

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R13
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roerdalen	**Waterlichaamcode:** NL60_RODEVLOD
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.05 km	

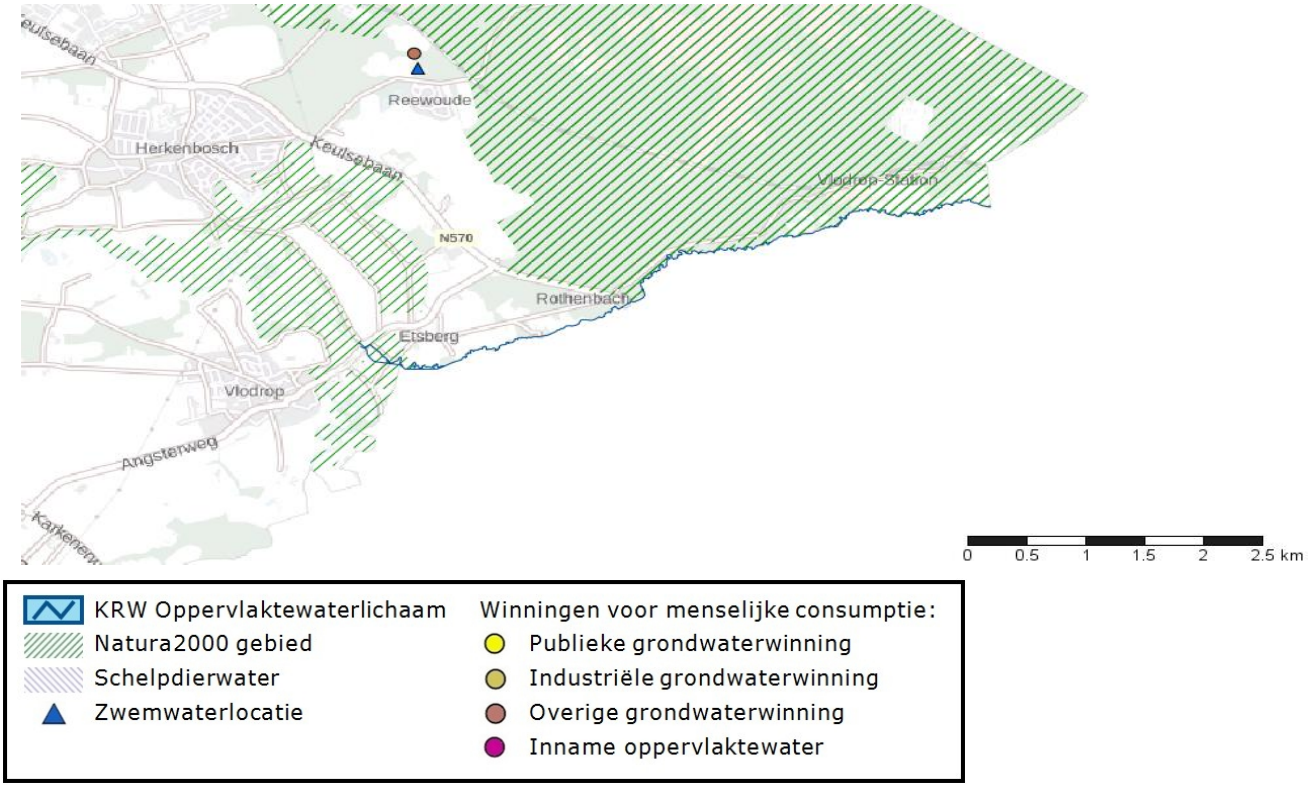

Karakterschets:
De Rode Beek Vlodrop is nog grotendeels een natuurlijke snelstromende, relatief smalle beek met veel bochten en meanders. De vorm van de waterbodem is onregelmatig en er zijn veel zand- en grindbankjes, overhangende oevers en aangeslibde tot zandige plekken. De bron van de beek ligt in Duitsland, waar ook nog een lozing van effluent plaatsvindt. Een groot deel van de beekloop in het Meinweggebied loopt door een bosgebied en is grensscheidend. Hier wordt de beek gevoed door kwel- en grondwater. De vismigratieknelpunten bij de aanwezige watermolens zijn inmiddels voorzien van passages. In de benedenloop is daarbij een natuurlijker profiel hersteld. Door alle maatregelen is het waterlichaam vrij optrekbaar vanuit de Roer.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Meinweg (NL2000008)

Habitatrichtlijn gebied

- Meinweg (NL2000008), Roerdal (NL2003042)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,0 - 8,0	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen
Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Technisch onhaalbaar	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Roer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R15
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roerdalen, Roermond	**Waterlichaamcode:** NL60_ROER
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 22.88 km	

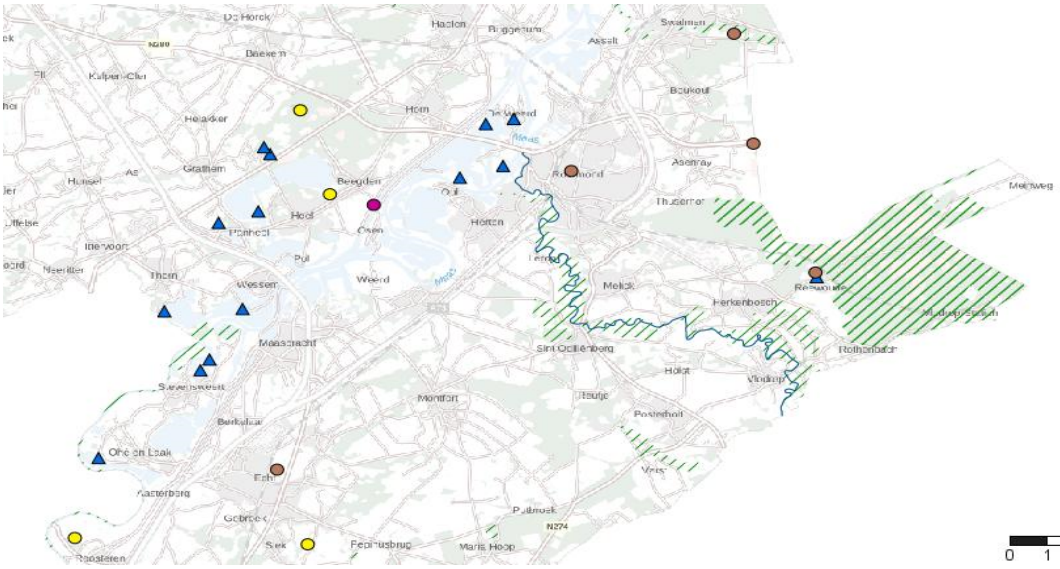

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Roer is in Nederland een snelstromend, vrij meanderend riviertje van ca. 20km met een breedte tot ongeveer 20-25 meter. Kenmerkend is de onregelmatige waterbodem, met veel zand, eilandjes, grindbanken en overhangende oevers. Er zijn plekken met slib en waterplanten. De Roer ontspringt in de Belgische Hoge venen en stroomt vervolgens via de Duitse Eifel door agrarisch en verstedelijkt gebied. Een groot deel van de midden- en benedenloop zijn hier genormaliseerd. In Nederland heeft de Roer haar oorspronkelijke karakter behouden. Het landelijke Roerdal mag vrij overstromen. Het dal is hier grotendeels in landbouwkundig gebruik. Hier en daar komen natuurterreinen voor. Enkele zijbeken monden uit in de Roer. Bij de monding in de Maas is de grote vismigratiebarriere bij de ECI-centrale te Roermond voorzien van een vistrap, waardoor het gehele Nederlandse deel van de de Roer vrij optrekbaar is.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Roerdal (NL2003042)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X	X	X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen		X	X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
seleen				onzeker
zink	X			onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Vis, Ubiquitaire prioritaire stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen verhard oppervlak	1 ha
Verwerving en inrichting oevers en meanderstroken - Landelijke Roer	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek Limburgse Peelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek Limburgse Peelen		

Maatregel:	PAS- maatregelen in N2000 gebied Roerdal (nr. 150)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Binnen dit N2000-gebied valt geen formeel KRW-waterlichaam. Als rapportage eenheid is het daarom gekoppeld aan het nabijgelegen KRW-waterlichaam Geul.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	N2000_Roerdal	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	

Initiatiefnemer:	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Roggelsebeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Leudal, Nederweert, Peel en Maas	**Waterlichaamcode:** NL60_ROGGELBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 20.46 km	

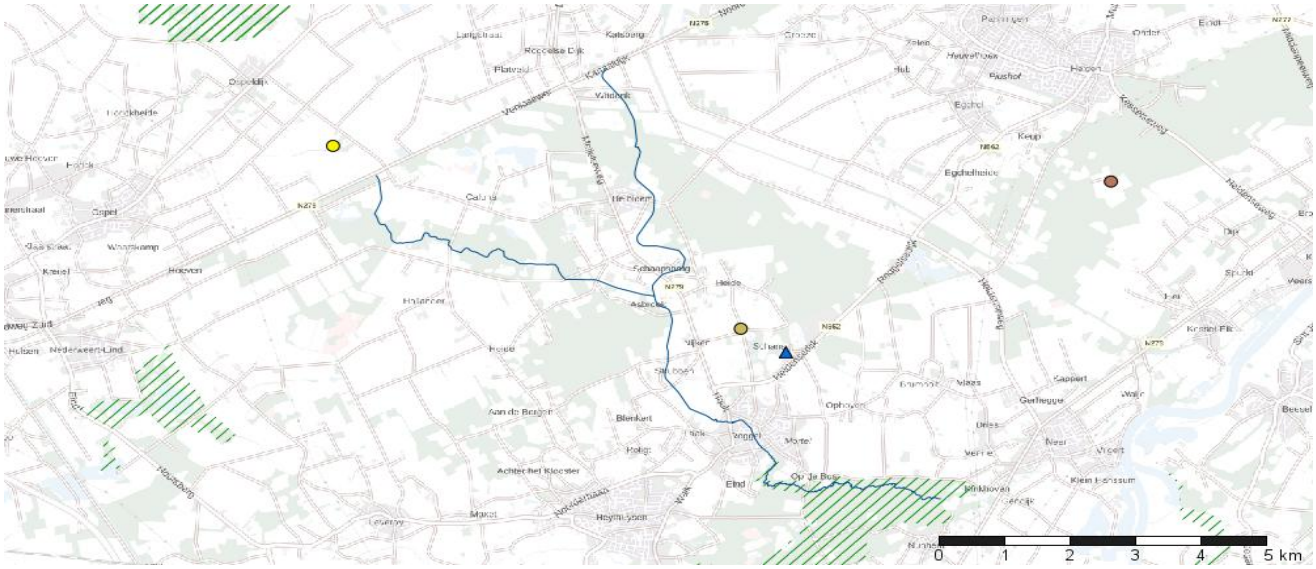

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het stroomgebied van de Roggelsebeek bedraagt 8740 ha. Begin twintigste eeuw zijn diverse waterlopen gegraven (o.a. de Neerpeelbeek en de Vissensteert) om het omliggende gebied te ontwateren t.b.v. de turfwinning. Het stroomgebied van de Roggelsebeek is grootschalig heringericht in de jaren ‘60-‘70 (ruilverkaveling Midden-Limburg). Het gevolg van deze ruilverkavelingen is dat delen van beken zijn rechtgetrokken en stuwen geplaatst zijn om het peil te reguleren voor landbouwdoeleinden. Afgelopen decennium is een groot deel van de genormaliseerde beek heringericht. Het laatste deel van de Roggelsebeek loopt door het natuurgebied het Leudal. Dit is het meest natuurlijke deel. De Roggelsebeek is vrij migreerbaar tot de instroom van de Neerpeelbeek.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Leudal (NL9803039)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Roggelsebeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - overig, Macrofauna, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Macrofauna
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora, Macrofauna
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek overstorten		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek overstorten Limburgse Peelen		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Roggelse beek	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Roggelse beek	**Omvang:** 8,10 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Prioritaire stoffen totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Schelkensbeek en Gansbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Beesel, Venlo	**Waterlichaamcode:** NL60_SCHEGANS
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 11.09 km	

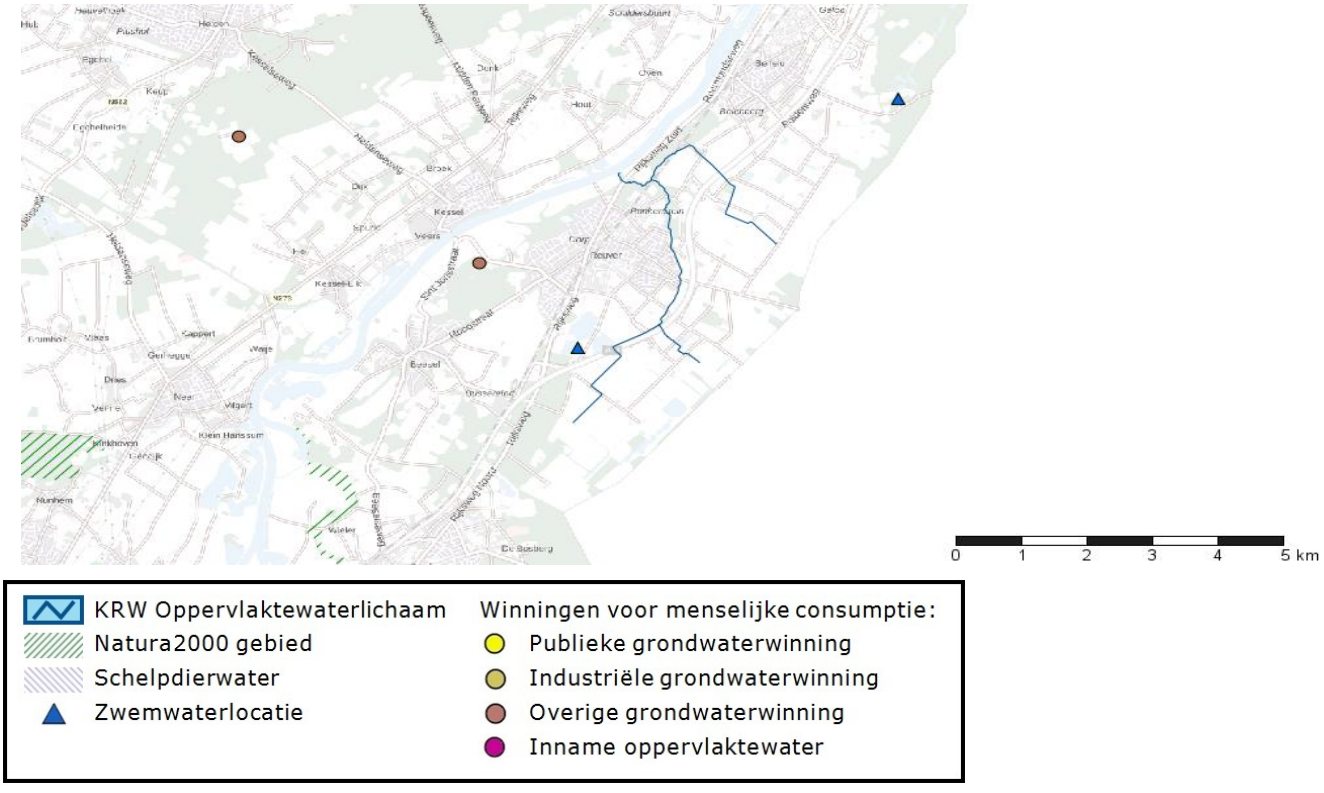

Karakterschets:
De Schelkensbeek is een relatief korte terrasbeek die via een diep ingesneden ‘ravijn’ naar de Maas stroomt. De breedte is 1 tot 3 meter. De midden- en benedenloop kennen redelijk natuurlijke morfologie en hoge stroomsnelheid. Het substraat bestaat hier voornamelijk uit harde substraten. De eveneens diep insnijdende Gansbeek mondt bij de spoorbrug uit in de Schelkensbeek. Voornamelijk in de bovenloop en in de Gansbeek treedt op veel plekken duidelijk ijzerhoudende water uit de beekoever. De Schelkensbeek is vrij migreerbaar tot de molenvijver bij Ronkenstein.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Natuurlijk

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			redelijk zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			redelijk zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
afkoppelen gemeente Beesel	9 ha
afkoppelen Reuversveld	4,1 ha
totaalpakket Aalsbeek	0,9 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha
verminderen overstortfrquentie zijtak aalsbeek gemeente Venlo	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Afkoppelen Reuver	**Omvang:** 0,75 ha
SGBP categorie:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer:	Beesel	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Schelkensbeek en Gansbeek	**Omvang:** 2,40 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Selzerbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R17
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gulpen-Wittem, Vaals	**Waterlichaamcode:** NL60_SELZERBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 12.25 km	

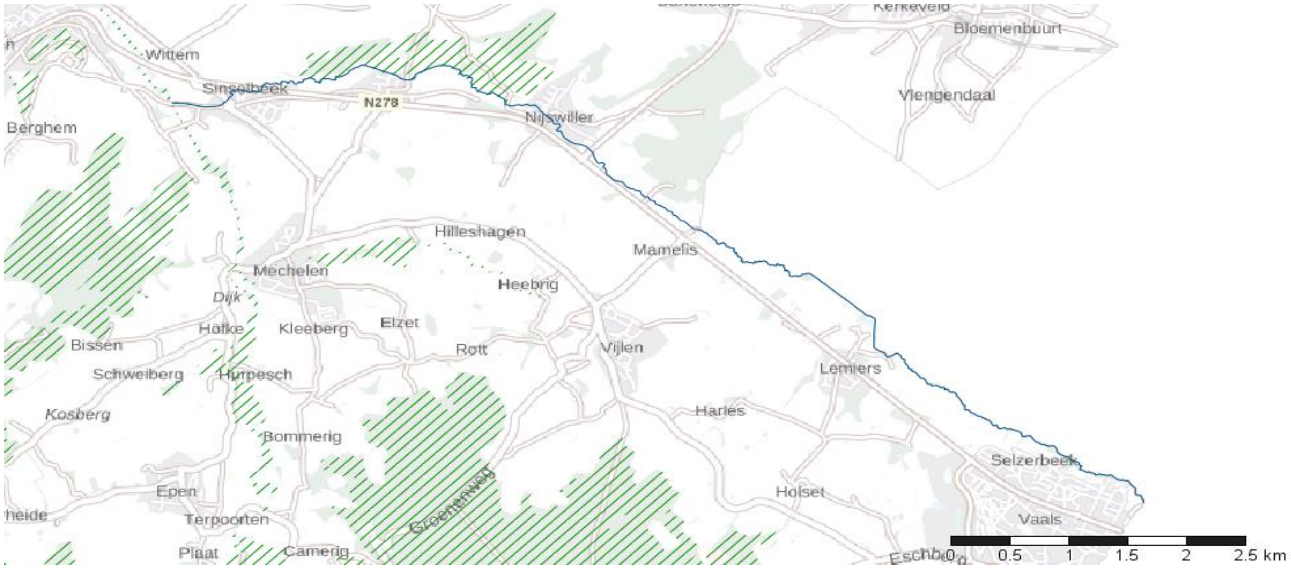

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Selzerbeek is een snelstromende bronbeek van maximaal 2 tot 3 meter breed met lokaal veel meandering en kronkels. De morfologie heeft een zeer onregelmatige structuur met grindbankjes, keien en overhangende oevers. Er zijn ook rustige plekken met aanslibbing of met plaatselijk stroomversnellingen met grind en keien. Er is ook organisch materiaal aanwezig. De bron van de beek ligt in Aken (Duitsland). Vanaf Vaals tot Mamelis is de Selzerbeek grensscheidend. Bij Gulpen mondt hij uit in de Geul. Het water is afkomstig uit kwel en enkele zijbronbeekjes.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Geuldal (NL9801041)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X	X	X
	Ubiquitaire stoffen		X	X
	Niet-Ubiquitaire stoffen		X	X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X	X	X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 50	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 23,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	7,0 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 110	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink	X	X		onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
fluorantheen		X		onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Afkoppelen verhard oppervlak Beekherstel Selzerbeek	11 ha 8,5 km

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herstel vismigratie - Selzerbeek- Bodemvallen te Nijswiller		**Omvang:** 2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	Opheffen barrierewerking kleine bodemvallen. Motivatie: bodemvallen vormen migratieknelpunt.		

Maatregel:	Herstel vismigratie - Selzerbeek- WITTEMERMOLEN		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Aanleg vispassage bij watermolen. Motivatie: de watermolen vormt een knelpunt voor (vis-)migratie.		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fluorantheen, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Swalm

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R14
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Beesel, Roermond	**Waterlichaamcode:** NL60_SWALM
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 11.89 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Swalm ontspringt in Duitsland bij Mönchengladbach en mondt uit in de Maas bij Swalm. Slechts 9 km ligt in Nederland. Op Duits grondgebied is de Swalm gekanaliseerd en zijn allerlei vijvers gegraven. In Nederland is het een mooi riviertje met een natuurlijke morfologie. De stroomsnelheid en de dynamiek zijn hoog waardoor het substraat voornamelijk bestaat uit zand en grind. Inundatie vindt vooral benedenstrooms Swalmen nog regelmatig plaats. Daarnaast staat de benedenloop mede onder invloed van periodieke overstromingen van de Maas. Het Swalmdal is een Natura 2000 gebied. De gehele Swalm is vrij migreerbaar vanuit de Maas. De plas die tussen de Swalm en de Maas ligt, zorgt voor een beperking van de migratiemogelijkheden.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Swalmdal (NL2003045)

Status: Natuurlijk

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora
Anders	Overige puntbronnen	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Overige waterflora, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
onderzoek aanpak overstorten 2016-2027 gemeente Roermond vasthouden water in haarvaten *	1 stuks 1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpak 3 overstorten op de Swalm. fasering uit SGBP1		**Omvang:** 3 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3	overstortproblematiek aangepakt via het afkoppelspoor	
Toelichting:	Aanpak 3 overstorten op de Swalm. fasering uit SGBP1		

Maatregel:	Groene berging Beekstraat		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Groene berging Beekstraat		

Maatregel:	Groene berging Ruys van Splintersingel		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	Wordt opgelost via afkoppelen	
Toelichting:	Groene berging Ruys van Splintersingel		

Maatregel:	Lamellenfilter Dijckersingel		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	Ondoelmatigheid is aangetoond	
Toelichting:	Lamellenfilter Dijckersingel		

Maatregel:	Onderzoek overstorten		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Limburgse Peelen		

Maatregel:	Opheffen overstorten		**Omvang:** 2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	Pappelhof, 2 stuks, naar 1 lozingspunt		

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Swalmdal (nr. 148)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Swalm	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Swalmdal	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Agenderen grensoverschrijdende belasting vanuit Duitsland	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. De belasting uit het buitenland betreft zowel nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen als microverontreinigingen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.
Voor de belasting met stoffen is daarnaast de instroom vanuit Duitsland een belangrijke reden dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Tielebeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Gennep	**Waterlichaamcode:** NL60_TIELEBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 6.32 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het gebied ten noorden van de Niers was oorspronkelijk één groot veengebied. Na 1850 is het moerasgebied tussen de Niers en de stuwwal drooggelegd door het aanleggen van de Kroonbeek en de Tielebeek. De Tielebeek is ongeveer 6 kilometer lang. Een deel van het moerasgebied direct tegen de steilwand wordt hersteld als moerasgebied en de Tielebeek is natuurlijker ingericht. De bovenloop is vrij vlak (moeras), in de middenloop is het verval beperkt en de benedenloop is het verval redelijk. Het substraat in de bovenloop bestaat voornamelijk uit organisch materiaal en in de midden- en benedenloop voornamelijk uit zand met hier en daar fijn grind. De Tielebeek is vrij migreerbaar voor vissen uit de Maas.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Sint Jansberg (NL3004004)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Tielebeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	X
	Biologie totaal	X	X	
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45	X	X		redelijk zeker
Vis (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0	X			onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	

Specifieke verontreinigende stoffen

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Vis, Macrofauna, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Tielenbeek (bovenloop)		**Omvang:** 2 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Sint Jansberg (nr. 142)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Herinrichting niet-KRW waterlichamen met natuurbeek (SEF) status		**Omvang:** 5,60 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2,4		
Ingetrokken:	3,2	Vaststellingsbesluit Waterbeheerprogramma Limburg 2022-2027 algemeen bestuur Waterschap Limburg d.d. 8 december 2021	
Toelichting:	**) in totaal 5,6 km voor meerdere waterlichamen. Herinrichting van trajecten zijnde niet-KRW waterlichamen, maar wel met (provinciale) natuurbeek status. Deze beken worden niet apart opgevoerd maar samengevat binnen deze maatregel. - P181701: Kroonbeek ; overgeheveld vanuit SGBP1 (oud nr. NL57-023) = 3.2 km) - P187501: Venlose Molenbeek; overgeheveld vanuit SGBP1 voorbereiding in 2015, uitvoering in 2016/2017 (oud nr. NL57-2636)		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Afkoppelen Kerkstraat	**Omvang:** 0,35 ha
SGBP categorie:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer:	Mook en Middelaar	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	N2000_SintJansberg	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Tungelroysebeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Leudal, Nederweert	**Waterlichaamcode:** NL60_TUNGELBK
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 53.50 km	

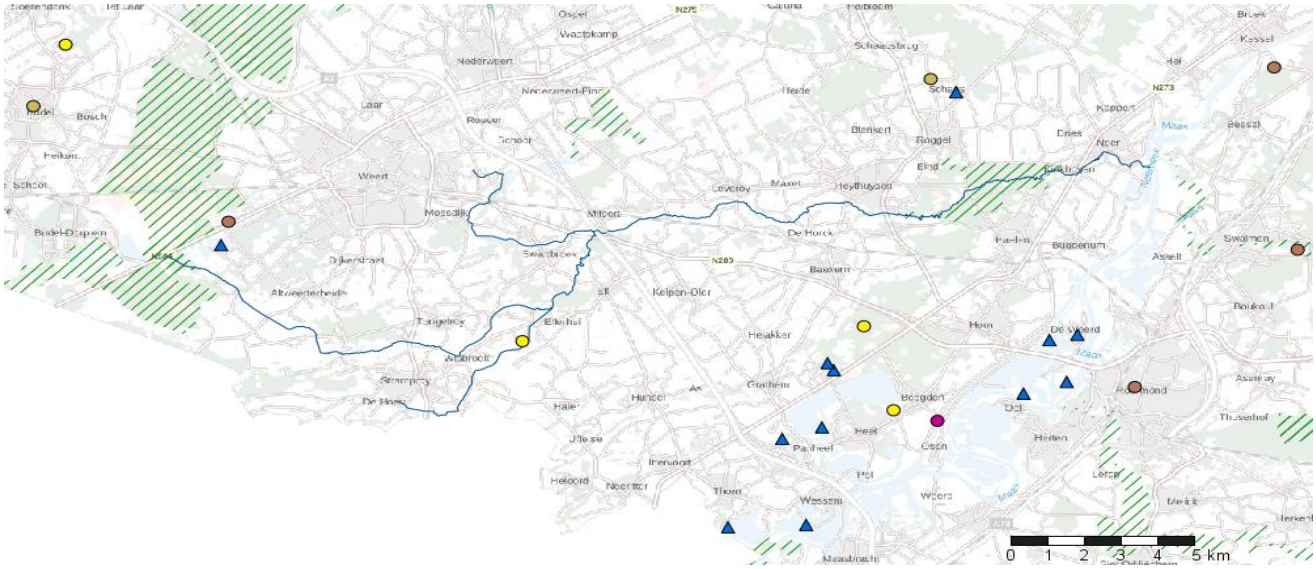

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Tungelroysebeek ontspringt in België als de Hamonterbeek en stroomt via het Ringselven richting de Maas. De Tungelroysebeek stroomt vlak bij de Maas in de Neerbeek en mondt via de Neerbeek uit in de Maas. In de situatie rond 1850 bestond het hele bovenstroomse deel van het stroomgebied uit heide en moeras. In de 20e eeuw hebben meerdere ruilverkavelingen plaatsgevonden die voornamelijk gericht zijn op een zo optimaal mogelijke waterhuishouding voor de agrarische sector. Hierbij zijn veel moerasgebieden verdroogd en ontgonnen. Momenteel zijn er nog enkele waardevolle natuurgebied overgebleven waaronder het Leudal. In de Tungelroysebeek zijn het verval en daarmee de stroomsnelheid laag. Het peilbeheer is voornamelijk afgestemd op de landbouw en stedelijk gebied. De morfologische dynamiek is beperkt. In het traject van de oorsprong tot Neerbeek wordt ze nog gevoed door meerdere zijbeken.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (NL9802209)

Habitatrichtlijn gebied

- Leudal (NL9803039), Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (NL9801035)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Tungelroysebeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			redelijk zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
seleen				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
benzo(ghi)peryleen				onzeker
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
cadmium				onzeker

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Vis, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen
Energie (hydropower)	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hydropower	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
aanleg groene berging Leveroy ovrstort 1_185 gemeente Nederweert	1 stuks
aanleg groene berging Nederweert-Eind overstort 1_178 gemeente Nederweert	1 stuks
afkoppelen gemeente Leudal	45 ha
Saneren overstorten Houtstraatlossing Uilenweg en Maaseikerweg	1 stuks
saneren verontreinigde waterbodems	500.000 m3
totaalpakket Tungelroysebeek	11,7 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek Limburgse Pelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Onderzoek Limburgse Pelen		

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Leudal (nr. 147)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Sarsven en De Banen (nr. 146)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	PAS- maatregelen in het N2000-gebied Weerter- en Budelerbergen en Ringelven (nr. 138)		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Vaststellingsbesluit Provinciaal Waterprogramma Limburg 2022-2027 - Provinciale Staten d.d. ## - 2021	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.	

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Tungelroyse beek	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Leudal	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Sarsven_DeBanen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	N2000_Weerter_Budelerbergen_Ringselven	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Limburg	
Toelichting:	Een of meerdere hydrologische maatregelen of activiteiten om gewenste grond- of oppervlaktewaterregime te bereiken.	
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, benzo(ghi)peryleen, cadmium, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, benzo(ghi)peryleen, cadmium, fosfor totaal, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Vlootbeek Benedenloop

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Maasgouw, Roerdalen	**Waterlichaamcode:** NL60_VLOO_BEN
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 7.44 km	

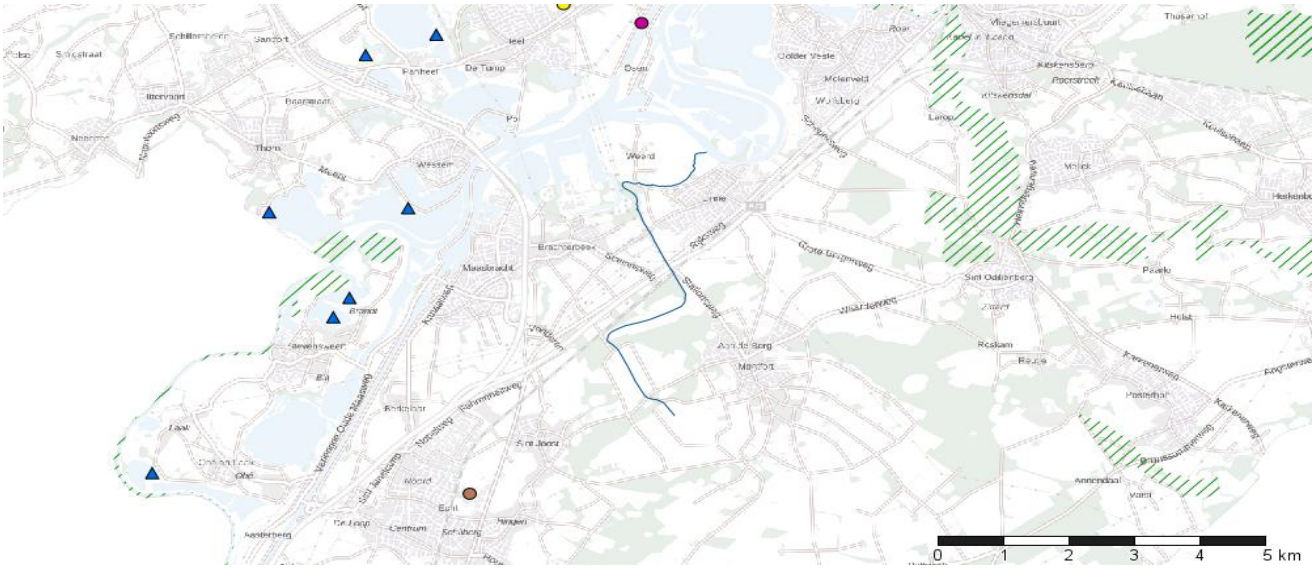

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Vlootbeek is van oorsprong een altijd langzaam stromende, smalle beek die een historische loop van de Roer volgt. De beek kronkelt met korte bochten door het landschap. De oevers bestaan van oorsprong deels uit zandbanken met overhangende oevers. Tijdens ontginningen en ruilverkavelingen is de beekloop deels genormaliseerd en gestuwd. Een deel van de voeding komt uit de Kitschbach-Schaafbach (Duitsland), waar ook effluent op de aanwezige beekjes wordt geloosd. De beek wordt tevens gevoed door grondwater en enkele zijbeekjes. Bij lage grondwaterstanden en weinig regen kan de beek 's zomers over langere trajecten (vrijwel) droogvallen. In Nederland loopt de Vlootbeek aanvankelijk door agrarisch gebied. Vervolgens ligt een groot deel in en langs een bos- en natuurgebied. Inmiddels is de natuurlijke morfologie van dit waterlichaam grotendeels hersteld.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Natuurlijk

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X	X	
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120		X		vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
metolachloor				onzeker
seleen				onzeker
terbutylazine				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen
Er zijn geen maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Vlootbeek Benedenloop	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Vlootbeek Benedenloop	**Omvang:** 4,50 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Vlootbeek Bovenloop

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R4b
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Roerdalen	**Waterlichaamcode:** NL60_VLOO_BOV
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 11.26 km	

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Vlootbeek is van oorsprong een altijd langzaam stromende, smalle beek die een historische loop van de Roer volgt. De beek kronkelt met korte bochten door het landschap. De oevers bestaan van oorsprong deels uit zandbanken met overhangende oevers. Tijdens ontginningen en ruilverkavelingen is de beekloop deels genormaliseerd en gestuwd. Een deel van de voeding komt uit de Kitschbach-Schaafbach (Duitsland), waar ook effluent op de aanwezige beekjes wordt geloosd. De beek wordt tevens gevoed door grondwater en enkele zijbeekjes. Bij lage grondwaterstanden en weinig regen kan de beek 's zomers over langere trajecten (vrijwel) droogvallen. In Nederland loopt de Vlootbeek aanvankelijk door agrarisch gebied. Vervolgens ligt een groot deel in en langs een bos- en natuurgebied. Inmiddels is de natuurlijke morfologie van dit waterlichaam grotendeels hersteld.

Beschermde gebieden:

Habitatrichtlijn gebied

- Roerdal (NL2003042)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Vlootbeek Bovenloop heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeververstерking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in stedelijk gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				redelijk zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 40				onzeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 18,0		A	A	onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	4,5 - 8,0				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	50 - 100				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
metolachloor				onzeker
terbutylazine				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora
Anders	Overige puntbronnen	Vis, Overige waterflora, Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Macrofauna, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Specifieke verontreinigende stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
Aanleg groene berging	1 stuks
Afkoppelen verhard oppervlak	1 ha
Beekherstel Vlootbeek (grens Duitsland - Aerwinkel Roskam)	4,7 km

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, chloride, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Worm

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R18
Waterbeheerder: Waterschap Limburg	**Status:** Natuurlijk
Provincies: Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Kerkrade, Landgraaf	**Waterlichaamcode:** NL60_WORM
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 6.54 km	

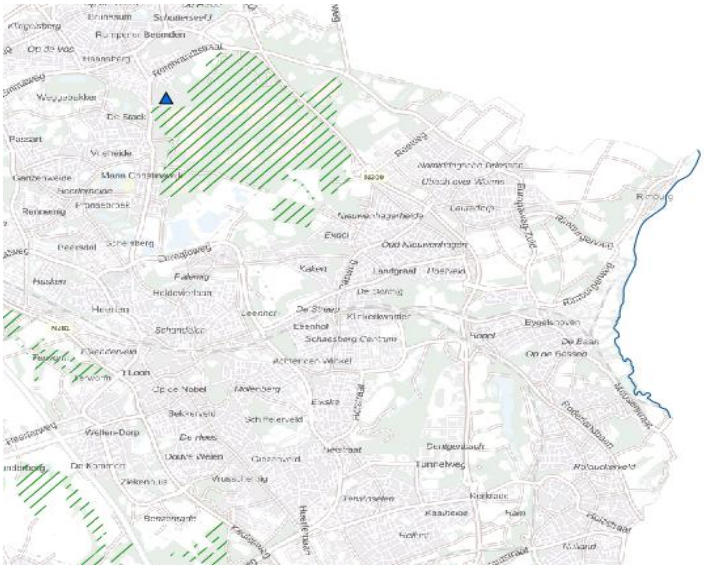

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Worm is een grotendeels op Duits grondgebied gelegen snelstromende, meanderende heuvellandbeek met een onregelmatige bodemstructuur, variërend van zand en plaatselijk fijne grindbanken tot overhangende oevers. De rustige delen kennen aangeslibde tot zandige plekken en er is organisch materiaal en waterplanten in de beek aanwezig. Het gehele waterlichaam is grensscheidend. In Duitsland stroomt de Worm door natuurgebied, maar ook door sterk verstedelijkt gebied. De waterkwaliteit wordt sterk beïnvloed door effluent van RWZI's. Het eerste deel van waterlichaam- bij Haanrade- mag vrij meanderen, maar de tweede deel is nog genormaliseerd en vastgelegd in stortstenen. De afvoer is redelijk constant, maar tijdens hevige regenbuien treden sterke piekafvoeren op. Uiteindelijk mondt de Worm uit in het Duitse deel van de Roer.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Natuurlijk

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal			X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11				onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30				onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150				vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0				vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	80 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid, doeltreffende afstemming met de buurlanden en in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora
Anders	Overige puntbronnen	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Overige waterflora
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Overige waterflora

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
RWZI aanpassen - RWZI Rimburg	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Worm	**Omvang:** 3 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Overige waterflora	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Kleine Dommel/Sterkselsche Aa

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap De Dommel, Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Cranendonck, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nederweert, Nuenen, Gerwen en Nederwetten, Someren	**Waterlichaamcode:** NL99_BRA_01_KD_2_2
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 9.72 km	

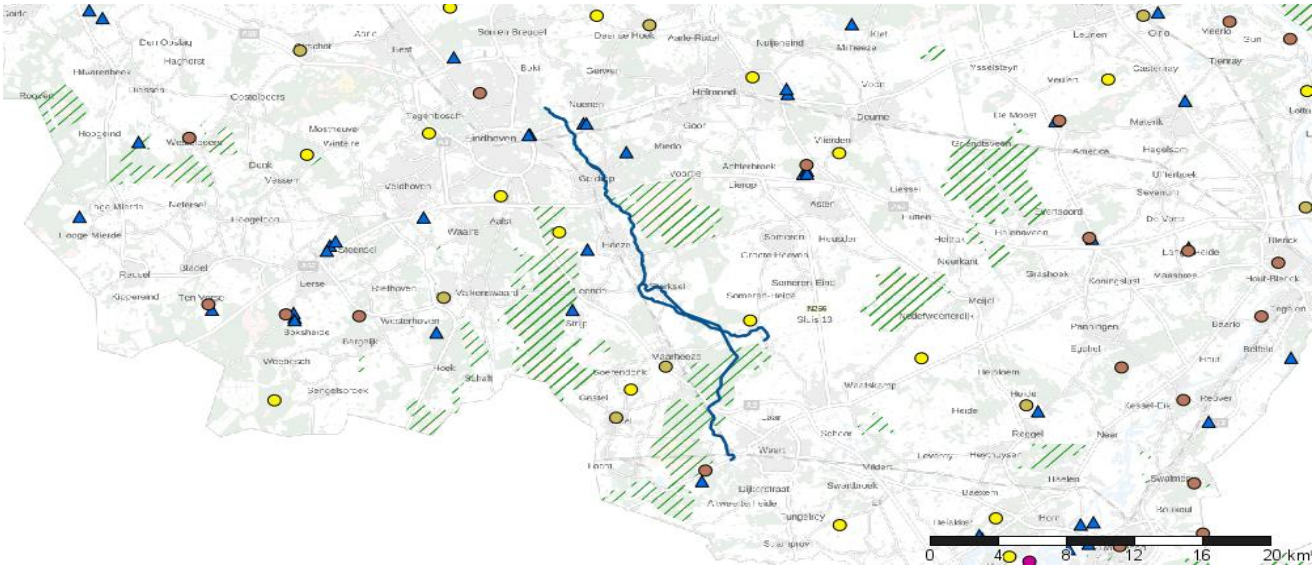

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
De Kleine Dommel/Sterkselsche Aa is een waterlichaam bestaande uit Sterkselsche Aa en Sterksels Kanaal; na samenkomst met de Groote Aa wordt de Kleine Dommel gevormd. Een gedeelte van het stroomgebied van dit waterlichaam ligt in de provincie Limburg. In het verleden werd het Sterkselsch kanaal gevoed door water vanuit de Zuid Willemsvaart in Limburg. In het beheergebied van Waterschap De Dommel stroomt het waterlichaam langs de kernen Sterksel, Heeze, door Geldrop en langs Eindhoven. In het benedenstroomse traject zijn er drie watermolens in het centrum van Geldrop en stroomafwaarts de Collse en de Opwettense watermolen. De Kleine Dommel ontstaat bij het monumentale Kasteel Heeze (12e eeuw) en stroomt vervolgens langs N2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven. In het afwateringsgebied van de Kleine Dommel zijn 23 gemengde overstorten aanwezig.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (NL9802209)

Habitatrichtlijn gebied

- Strabrechtse Heide & Beuven (NL1000024), Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (NL9801035)

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Kleine Dommel/Sterkselsche Aa heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in gebieden met een intensief agrarische functie vraagt om een gereguleerd grondwaterpeil. In gebieden met een landbouwfunctie betreft het bijvoorbeeld de teelt van gewassen die optimaal renderen bij een bepaalde grondwaterstand, maar ook aan de berijdbaarheid van percelen die nodig is voor een goede bedrijfsvoering. Het dempen van waterlopen of het verhogen van de drainagebasis heeft tot gevolg dat de optimale waterhuishoudkundige situatie wordt verstoord en opbrengstderving aan de orde is. Bovendien leiden de afgenomen mogelijkheden voor waterafvoer ertoe dat regenwater plaatselijk lang op het land blijft staan. Een natuurlijke fluctuatie van het peil heeft tot gevolg dat de optimale waterhuishoudkundige situatie wordt verstoort en opbrengstderving aan de orde is. De ontstane opbrengstderving is meestal niet te mitigeren door bewezen aanpassingen in de goede landbouwpraktijk. Gezien het beperkt beschikbare areaal voor verplaatsing van de gebruiksfunctie is dit alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

Wijzigingen waterlichaam

Nieuwe inmeting n.a.v. herstelmaatregelen

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		X
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		X

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,40	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
kobalt				onzeker
thallium				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse Waterschap De Dommel
Evers, C.H.M. [et al.], 2019. Watersysteemrapportage KRW-Waterlichamen Waterschap De Dommel. Effecten KRW-maatregelen, ecologische knelpunten en aanpassingen GEP's. Royal HaskoningDHV projectnummer BF5054, in opdracht van Waterschap De Dommel.

Definitieve aanpassing biologische doelen (GEP's)
Evers, C.H.M. & M. Schipper, 2020. Doorrekening KRW-Verkenner t.b.v. KRW-doelen. Royal HaskoningDHV projectnummer BH4816, in opdracht van Waterschap De Dommel.
Besluit Dagelijks Bestuur Waterschap De Dommel: Technische aanpassing KRW-doelen Scenario 2, 17 november 2020. Kenmerk: Z63162 / B1537

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Macrofauna, Fysische chemie - nutriënten, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Vis, Macrofauna
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Vis
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Vis

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Bepalen af te koppelen oppervlak *	1 stuks
Bepalen af te koppelen oppervlak	1 stuks
Duurzaam onkruidbeheer	1 stuks
herinrichting watergangen	2,2 km
Onderzoek eutrofe sliblaag *	1 stuks
Onderzoek foutaansluitingen *	1 stuks
Onderzoek herkomst en maatregelen diverse voorkomende bestrijdingsmiddelen *	1 stuks
Onderzoek Kwaliteitsbaggeren (O2) *	1 stuks
Onderzoek naar gevolgen waterbodemkwaliteit van voormalige lozingen *	1 stuks
Onderzoek naar locatie, omvang en maatregelen mbt ontoelaatbare risico's door vervuilde waterbodems *	1 stuks
Overleg waterkwaliteit met buren *	1 stuks
Overstortregistratie *	1 stuks
Saneren overstort	2 stuks
Uitwerking waterkwaliteitsspoor waterschap en gemeenten *	1 stuks
vasthouden water in haarvaten *	1 ha
Verbetermaatregelen riolering *	1 stuks
vispasseerbaar maken barrière	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting watergangen	**Omvang:**	8,10 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	3,4	A048702 NVO De Hutten Diepenhoek (1,3 km); P051413 Beekherstel Kleine Dommel (1 km); P034602 Inrichting Rielloopdal (1 km)	
Gefaseerd:	4,7	Fasering door AB bekrachtigd d.d. 30 september 2020.	
Toelichting:	was 6 km in SGBP2. 2.1 km Kleine Dommel is toegevoegd in jan 2016 (doorgeschoven vanuit 2015).		

Maatregel:	Vispasseerbaar maken barrière	**Omvang:**	4 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	4	Sterkselse Aa. Fasering door AB bekrachtigd d.d. 30 september 2020.	
Toelichting:	SGBP2: 4 stuks		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Onderzoek effect ontbrekende stukjes beekherstel	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Ingetrokken:	1	Herformulering onderzoeksvragen (beheersgebied breed)	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Vormen kleine niet herstelde trajecten een belemmering voor het ecologisch herstel van een waterlichaam?		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.	

Maatregel:	Onderzoek maatregel-effect relaties	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Maatregel-effect studie maakt onderdeel uit van bronnenanalyse/regionale analyse Maas	

Maatregel:	Onderzoek naar effect microverontreinigingen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd:	1	vervolg nodig, opgenomen in SGBP3 AB 30 september 2020
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Deelname aan landelijk project SMART Monitoring, verder uitwerken van de ESF Toxiciteit voor alle waterlichamen in het beheergebied.	

Maatregel:	Onderzoek toxiciteit metalen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	ESF toxiciteit voor heel beheergebied uitgevoerd
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Het verder uitwerken van de ESF Toxiciteit voor de waterlichamen in het beheergebied. In 2018 is een 1e doorrekening gedaan met tool ESF Toxiciteit voor het gehele beheergebied.	

Maatregel:	Onderzoek zuurstof bevorderende maatregelen	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Onderdeel project aanpak piekemissies waterketen cluster Eindhoven (Kallisto).	

Maatregel:	Uitwerken doelmatig en afgestemd maatregelprogramma		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Gefaseerd:	1	Alleen voor Tilburg-Noord is het effect van de afvalwaterketen op de waterkwaliteit nog niet nader bepaald. Commissie Waterketen en Schoon water 16 september 2020	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Met de gemeentes in de werkeenheden Doelmatig Waterbeheer "Meijerij" en "Hart van Brabant": Uitwerken tot een doelmatig (en afgestemd) maatregelprogramma en afspraken over beheer afvalwaterketen gericht op het behalen van ecologische doelstellingen vanuit de KRW. Hierbij is de 4M-aanpak leidend: Monitoren Meten Modelleren Maatregelen Toelichting: De “4M-en beslismethodiek”, bestaat uit een viertal stappen: 1. Monitoren: bepalen hoe het watersysteem er voor staat en wat belemmeringen zijn. 2. Meten: vaststellen meetbehoefte en uitvoeren meetprogramma in riolering, RWZI en watersysteem. 3. Modelleren: ontwikkelen rekeninstrument voor bepalen effectiviteit van maatregelen. 4. Maatregelen: bepalen van een kosteneffectief maatregelenpakket. De methodiek wordt cyclisch doorlopen waarbij maatregelen worden geïmplementeerd en de cyclus weer wordt doorlopen om het effect ervan vast te stellen en zo nodig aanvullende maatregelen te nemen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek waterbodem achter overstorten	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder.	

Maatregel:	Onderzoek waterkwaliteit Ringselven	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Onderzoek wordt uitgevoerd door Natuurmomumenten.	

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Aanpak overstort Casseweg via afkoppelen	**Omvang:** 1 ha
SGBP categorie:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer:	Nederweert	
Toelichting:	Omvang nog te bepalen, is nu fictief op 1 gesteld	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Aanpak overstort Ingstraat via afkoppelen	**Omvang:** 1 ha
SGBP categorie:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer:	Nederweert	
Toelichting:	Omvang nog te bepalen, is nu fictief op 1 gesteld	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Herstel vismigratie Kleine Dommel-Sterkselse Aa	**Omvang:** 3 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Vis	

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren beekherstel Kleine Dommel-Sterkselse Aa	**Omvang:** 8,20 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water/ hermeanderen , NVO groter dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer)	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fytoplankton, Specifieke verontreinigende stoffe Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fytoplankton, Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fytoplankton, Specifieke verontreinigende stoffe Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	

Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Loobeek en Molenbeek

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** R5
Waterbeheerder: Waterschap Aa en Maas, Waterschap Limburg	**Status:** Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Boxmeer, Venray	**Waterlichaamcode:** NL99_LOOBMOLE
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 18.56 km	

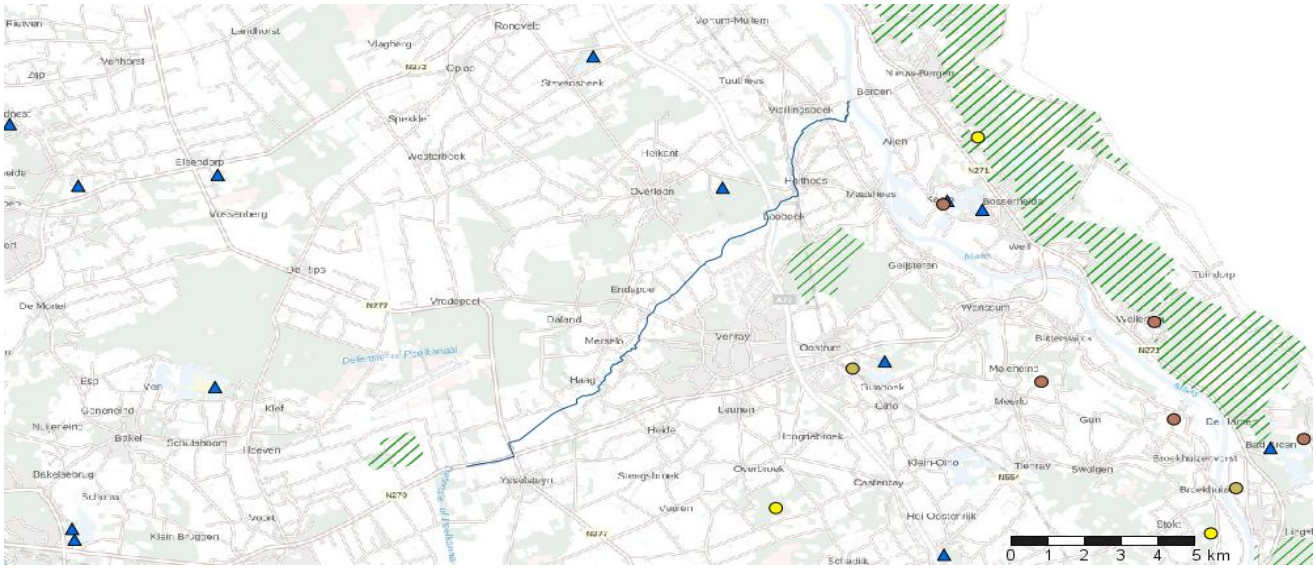

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Dit waterlichaam beslaat drie beken, namelijk Loobeek, Afleidingskanaal en Vierlingsbeekse Molenbeek, die in het verlengde van elkaar liggen maar eigenlijk alle een verschillend karakter hebben. Het dominante karakter is het watertype R5. Het Afleidingskanaal is om die reden aan een ander waterlichaam toegedeeld, namelijk AEF-bovenloopjes Noord-Limburg. De Loobeek en Molenbeek zijn laaglandbeken met een beperkt verval. In de buurt van de Maas is het verval groter en bestaat het substraat uit zand en af en toe grindbanken. De overige delen zijn vlakker en daar bestaat het substraat voornamelijk uit zand en organisch materiaal. Vanuit de Maas is dit waterlichaam migreerbaar tot de A73.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]
Het waterlichaam Loobeek en Molenbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.
De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Drainage
- Overig

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	**gebruiksfuncties**	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting					**X**	
Dempen watergangen in agrarisch gebied					**X**	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied					**X**	
Verhogen drainagebasis in agrarisch gebied					**X**	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De waterhuishouding in stroomgebieden met een intensief agrarisch grondgebruik vraagt om een gereguleerd en grotendeels onnatuurlijk (grond-)waterpeil ten behoeve van het optimaal renderen van landbouwkundige gewassen. Het dempen van watergangen, het verhogen van de drainagebasis, natuurlijke waterpeilen en het hanteren van een natuurlijk hydrologisch waterregime in het stroomgebied leidt tot grote risico's voor de gebruiksfunctie landbouw (opbrengstderving, water op het land, e.d.). De hermeandering van het waterlichaam in agrarisch gebied kan niet beekdalbreed worden uitgevoerd, maar blijft beperkt tot een relatief smalle herinrichtingszone. Het onderhoud van de water- en oevervegetatie blijft voor een deel afgestemd op de agrarische gebiedsfunctie. De aanwezigheid van een RWZI zorgt voor meer afvoerpieken waar de inrichting en het onderhoud in de beek op is aangepast.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar

Motivering:

Andere maatregelen en middelen (b.v. schaderegelingen, gebiedsfunctiewijzingen, op grote schaal bedrijfsverplaatsingen) zijn alleen mogelijk tegen onevenredig hoge kosten of onmogelijk door het beperkt beschikbare grondareaal.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X		
	Biologie totaal	X		
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	X			onzeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50				onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,30	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Stedelijke ontwikkeling	Rioolwaterzuiveringsinstallaties	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Fysische chemie - nutriënten
Stedelijke ontwikkeling	Riooloverstorten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Fysische chemie - nutriënten, Overige waterflora, Macrofauna, Specifieke verontreinigende stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Overige waterflora, Fysische chemie - nutriënten, Macrofauna

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
aanpakken overstorten Loobeek gemeente Venray	5 stuks
Beekherstel Vierlingsbeekse Molenbeek	0,3 km
Beekherstel Vierlingsbeekse Molenbeek	5,13 km
ecologisch maaibeheer, natuurvriendelijk schonen en afvoer maaisel	3,5 km
opheffen barrieres vismigratie Vierlingsbeekse Molenbeek	2 stuks
RWZI Venray aanpassen (totaal pakket)	1 stuks
stimulering aanv. generieke maatregelen landbouw en handhaving	1 stuks
totaalpakket Loobek	3 km
vasthouden water in haarvaten *	1 ha
vispasseerbaar kunstwerk	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Herinrichting Loobeek (Venrays Broek, Spurkt)		**Omvang:** 6 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	6		
Toelichting:	Was in SGBP1 nr NL57_0264 is om administratieve reden aangepast. In SGBP1 3 km uitgevoerd. Nog 6 km over voor SGBP2. Totaalproject omvat beekherstel inclusief (daar waar noodzakelijk) het opheffen van vismigratiebarrières. -Het betreft het natuurvriendelijk inrichten en beheren van het waterlichaam (-traject) -De maatregel draagt bij het realiseren van de hydromorfologische randvoorwaarden voor de biologische kwaliteitselementen macrofauna, Overige waterplanten en vis -Het betreft het opheffen van een (vis-) migratieknelpunt in een waterlichaam (-traject) - De maatregel draagt o.a. bij het realiseren van migratiemogelijkheden voor vis en andere fauna		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op		

Maatregel:	Bijdrage waterschap aan Deltaplan Agrarisch Waterbeheer		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Invulling wordt in de planperiode nader vormgegeven		

Maatregel:	Duurzaam terreinbeheer door waterschap		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Uitvoering conform Barometer Duurzaam Terreinbeheer niveau Zilver. Waterschap is gecertificeerd.		

Maatregel:	NVO/EVZ, rest programma-opgave 2016-2021		**Omvang:** 50,70 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	25,2	totaal over verschillende waterlichamen, zie toelichting	
Gefaseerd:	25,5	schuift door naar 2022-2027 (onder voorbehoud bestuurlijk besluit def. WBP)	

Toelichting:	**) in totaal 50,7 km voor het beheergebied waterbeheerder. nog nader toe te kennen aan waterlichamen betreft 90 - 39,3 = 50,7 km 2019 gebiedsplan Raam-Peelkanaalzone (8I), 0.8 km 2020 Beekherstel Peelse Loop Zwarte water Aa 0,7 Gebiedsplan Raam -Peelkanaalzone, NVO tussen 107P02 en 107P01 1,5 Overakkersche loop / Goorloop (R20) (Heezerweg 11, Mierlo) 1,2 Nieuwe Vliet M3 (Bankade Den Bosch) 1,2 Hedikhuizensche Maas 1,7 Dungense loop M1a (Hooidonksedijk 13, Den Dungen) 1 Raam - Oploosche Molenbeek bovenstrooms St Anthonis 0,33 Raam - Tochtsloot 160m bovenstrooms Maasdijkcoupure 0,16 Raam - Lactariabeek Groeningsedijk Stevensbeek / Overloon (R4) 0,86 Raam - St Anthonisloop M1 Scheiwalweg Mill 0,15 Raam - Oeffeltse Raam R20 Werveld (Oeffelt) 0,25 Raam - Viltsche graaf (R20) Maasdijk Oeffelt / Beugen 0,32 2021 NVO Roode Wetering (7D) 7.8 km EVZ Roode Wetering 4.9 km NVO Engelenmeer (6K) 1.1 km Kleine Aa 0.86 km Esperloop en snelle loop 0.35 km

Maatregel:	Onderhoud, passend bij inrichting waterloop		**Omvang:** 735 km
Voortgang:	**km**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	735	werken conform actueel beheerplan, rekening houdend met KRW-doelen, is voor het hele beheergebied in uitvoering. het is een continu proces	
Toelichting:	**) in totaal 735 km voor het beheergebied waterbeheerder. Betreft gehele gebied, conform beheerplan watergangen. Beheerplan wordt regelmatig geactualiseerd		

Maatregel:	Onderzoek bijdrage groen-blauwe diensten		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Nagaan welke groen-blauwe diensten binnen het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid kunnen bijdragen aan KRW-doelen		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek "Building with Nature"	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Verkenning naar alternatieve herstelmaatregelen in het project "building with nature"	

Maatregel:	Uitwerken gezamenlijk investeringsprogramma	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Met de gemeentes van de Werkeenheid Doelmatig Waterbeheer "Waterportaal": Uitwerken en (deels) implementeren van gezamenlijk investeringsprogramma en afspraken over beheer afvalwaterketen gericht op het behalen van ecologische doelstellingen vanuit de KRW. Hierbij is de 4M-aanpak leidend: Monitoren Meten Modelleren Maatregelen. Toelichting: De “4M-en beslismethodiek”, bestaat uit een viertal stappen: 1. Monitoren: bepalen hoe het watersysteem er voor staat en wat belemmeringen zijn. 2. Meten: vaststellen meetbehoefte en uitvoeren meetprogramma in riolering, RWZI en watersysteem. 3. Modelleren: ontwikkelen rekeninstrument voor bepalen effectiviteit van maatregelen. 4. Maatregelen: bepalen van een kosteneffectief maatregelenpakket. De methodiek wordt cyclisch doorlopen waarbij maatregelen worden geïmplementeerd en de cyclus weer wordt doorlopen om het effect ervan vast te stellen en zo nodig aanvullende maatregelen te nemen.	

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Verbeteren zuivering RWZI Venray	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutrienten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Limburg	
Toelichting:	Betreft RWZI Venray	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	aanpassen begroeiing langs water (beschaduwde beken)	**Omvang:** 350 km
SGBP categorie:	aanpassen begroeiing langs water	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 350 km voor meerdere waterlichamen. Extra beschaduwing bij R-typen. Het beschaduwingspercentage varieert per WL (en evt. per traject), zoals opgenomen in Watersysteemrapportage. (ca) 350 km is gebaseerd op som lengte alle WL waar deze maatregel wordt toegepast	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	

Oorspronkelijke naam:	bijdrage waterschap aan Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Invulling wordt in de planperiode nader vormgegeven	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer	**Omvang:** 680 km
SGBP categorie:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 680 km voor meerdere waterlichamen. Doelen voor stuurvariabelen % submerse vegetatie en % gemaaid profiel zijn per waterlichaam vastgelegd in de Watersysteemanalyse. Daarnaast wordt de schade van onderhoud verminderd met innovatieve technieken.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fytoplankton, Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	

Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	onderzoek normoverschrijdende stoffen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Onderzoek aan omvang (achtergrond)concentraties, herkomst, onbeïnvloedbare fractie en mogelijke maatregelen voor normoverschrijdende stoffen zoals ammonium, zware metalen en opkomende stoffen	
Kwaliteitselement:	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	verminderen emissie nutrienten landbouw - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	

Initiatiefnemer:	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Verminderen emissie overige stoffen - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. De meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	fosfor totaal, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: Peelkanalen

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort. De achtergronddocumenten waarnaar in deze factsheet wordt verwezen zijn te vinden op het Waterkwaliteitsportaal.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Maas	**Doeltype:** M3
Waterbeheerder: Waterschap Aa en Maas, Waterschap Limburg	**Status:** Kunstmatig
Provincies: Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg	**Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:** Nee
Gemeente(n): Deurne, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Peel en Maas, Venray	**Waterlichaamcode:** NL99_PEELKAN
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 0.96 km²	

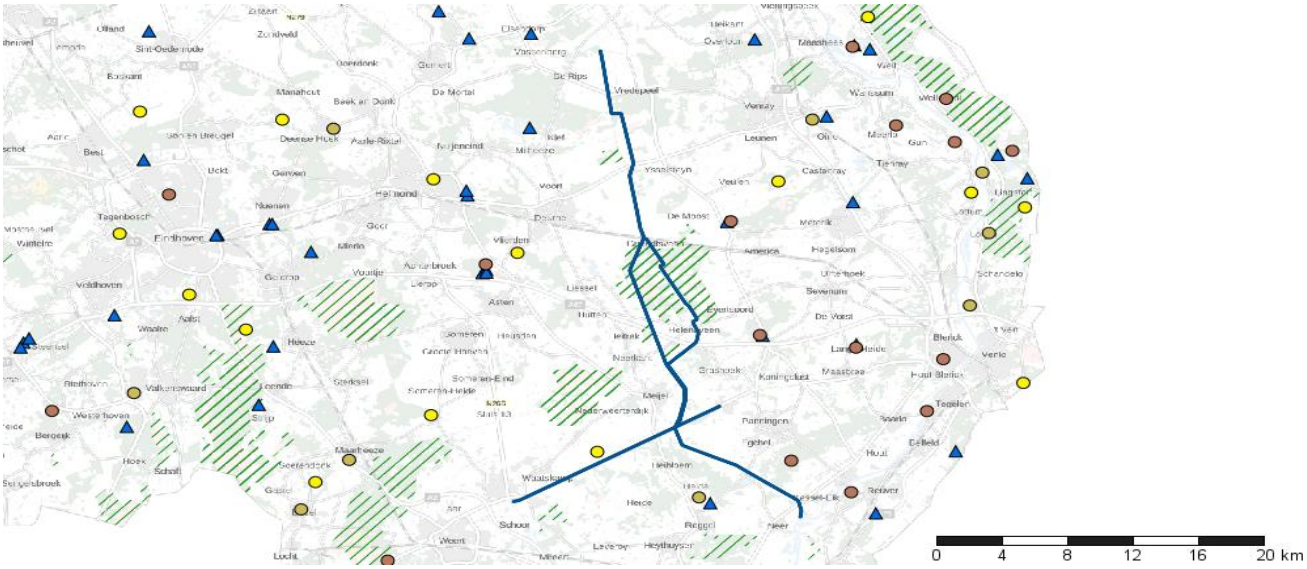

KRW Oppervlaktewaterlichaam
Natura2000 gebied
Schelpdierwater
Zwemwaterlocatie

Winningen voor menselijke consumptie:
Publieke grondwaterwinning
Industriële grondwaterwinning
Overige grondwaterwinning
Inname oppervlaktewater

Karakterschets:
Het Kanaal van Deurne en de Helenavaart (samen Peelkanalen genoemd) zijn kunstmatig en gegraven ten behoeve van de ontginning van delen van de Peelgebieden rond de Groote Peel, Deurnese Peel en Mariapeel. Het Afleidingskanaal is aan het waterlichaamtoegevoegd. De kanalen worden alleen gevoed door kanalen in Noord-Limburg (o.a. Noordervaart), die op hun beurt weer worden gevoed door het kanalenstelsel parallel aan de Maas. In dit stelsel wordt bovenstrooms van Maastricht Maaswater ingelaten. Het water in de Peelkanalen is dus Maaswater, dat door de afvoer via het kanalenstelsel beïnvloed wordt. Er is nauwelijks lokale afstroomvan omringend gebied. De ondergrond van deze kanalen bestaan uit zand omdat deze tot op de zandbodem onder het oorspronkelijke veenpakket zijn ingegraven.

Beschermde gebieden:

Vogelrichtlijngebied

- Deurnsche Peel & Mariapeel (NL1000026)

Habitatrichtlijn gebied

- Deurnsche Peel & Mariapeel (NL1000026)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]
De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting
Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.
De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.
De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2015.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021
Chemie	Chemie totaal	X		X
	Ubiquitaire stoffen			X
	Niet-Ubiquitaire stoffen			X
Ecologie	Ecologie totaal	X	X	
	Biologie totaal	X	X	
	Fysische chemie	X		
	Specifieke verontreinigende stoffen	X		

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,40	X			onzeker
Vis (EKR)	≥ 0,60	X			onzeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	X	X		vrijwel zeker

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,15	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,80	X			onzeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 300	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			onzeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	40 - 120	X			vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 0,65	X			vrijwel zeker

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				onzeker
kobalt				onzeker
zink				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Voor de biologische kwaliteitselementen die nog niet voldoen, zijn onlangs passende maatregelen uitgevoerd, waarvan het effect nog niet zichtbaar is of er zijn in de planperiode tot en met 2027 nog maatregelen voorzien die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Op het gebied van de ondersteunende fysisch-chemische waterkwaliteit blijkt dat bij doorrekening van de maatregelenprogramma's in de Nationale Analyse Waterkwaliteit (PBL) de voorgenomen maatregelen op landbouwemissies voor stikstof en fosfor onvoldoende zijn om in diverse regionale oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027, en dus ook in 2021, te komen. De regionale waterbeheerders gaan er dan ook vanuit dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden, mede i.r.t. tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaar is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:
De chemische toestand voldoet nog niet voor alle stoffen omdat nog niet alle lokale, regionale, landelijke en internationale maatregelen zijn genomen die staan gepland tot en met 2027 en die noodzakelijk zijn voor doelbereik.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is een verdere, toereikende vermindering van de belasting vanuit de huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Ook de meeste andere stoffen uit de categorie prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of in EU-verband worden genomen.

Voor diverse zware metalen en andere elementen is het aandeel van natuurlijke / niet-beïnvloedbare bronnen onduidelijk t.o.v. wel beïnvloedbare bronnen. Daardoor moet nog worden onderzocht welk concentratieniveau haalbaa is en daarmee of / welke maatregelen zinvol zijn.

Toelichting:
Watersysteemanalyse en doelafleiding Waterschap Limburg
C.H.M. Evers & G. Zwart, 2019. Basisdocument KRW in Limburg. Verkenning haalbare doelen en maatregelen voor oppervlaktewaterlichamen. Royal HaskoningDHV en Waterschap Limburg. Rapportnummer 2019-D115722.
C.H.M. Evers & B.R.E. van Velthoven, 2020. Definitief voorstel GEP's Limburg. Royal HaskoningDHV in opdracht van Waterschap Limburg. RHDHV projectnummer BH1471.

Onderzoek Deltares zware metalen
Deltares, 2020. Bronnen van metalen in de Maasregio. Document ID: 11205929-002-ZWS-0001, 24 augustus 2020.

Stof-fiches
Deltares, 2020. Basisdocumentatie probleemstoffen KRW, Rapport bij basisdocumenten 2018, stof-fiches mei 2020. https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/Documentatie.

Nationale analyse PBL
PBL, 2020. Nationale Analyse Waterkwaliteit, onderdeel van de Delta-aanpak Waterkwaliteit. PBL-publicatienummer 4002
https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]
Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).
Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	**Belasting (Pressure)**	**Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)**
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Ubiquitaire prioritaire stoffen, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen

Toelichting:

4. Maatregelen

[KRW art. 11]
Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperioden en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	**Omvang:**
ecologisch maaibeheer, natuurvriendelijk schonen en afvoer maaisel	54,21 km
groene berging Jacobusstraat Gemeente Helden	1 stuks
vasthouden water in haarvaten *	1 ha

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Afkoppelen Meijel	**Omvang:**	7,40 ha
Voortgang:	**ha**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	7,4		
Toelichting:	Afkoppelen 7,4 ha Meijel		

Maatregel:	Berbezinkbassin Hoogstraat Beringe	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	Bergbezinkbassin Hoogstraat Beringe		

Maatregel:	Groene berging Paulus Potterstraat Beringe	**Omvang:**	1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1	Hier is de openbare ruimte afgekoppeld i.p.v. een groene berging. Dit vanwege de beperkte ruimte die we hadden.	
Toelichting:	Groene berging Paulus Potterstraat Beringe		

Maatregel:	Realisatie Groene Bergingen, faseringen uit SGBP1	**Omvang:**	2 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	2		
Toelichting:	2 stuks gefaseerd uit SGBP1: - Paulus Potterstraat Beringe - Helenaveenseweg Helden		

Maatregel:	Vismigratie, rest programma-opgave 2016-2021	**Omvang:**	36 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	26	onderdeel van geclusterde aanpak	
Gefaseerd:	10	onder voorbehoud van def. WBP 2022-2027	
Toelichting:	**) in totaal 36 stuks voor meerdere waterlichamen. betreft restopgave programma vismigratie, locaties nader te bepalen. Betreft 80 - 44 = 36 stuks. in 2017 11 uitgevoerd. betreft 36-11=25 over voor resterende periode in 2018 9 uitgevoerd. betreft 25-9=16 over voor resterende periode in 2019 2 uitgevoerd. betreft 16-2=14 over voor resterende periode in 2020 4 uitgevoerd. betreft 14-4 = 10 over voor resterende periode		

Maatregel:	Aanpassen RWZI - Weert	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Aanpassen biologie voor verdere nutriëntenverwijdering. RWS heeft de rwzi Weert ook opgenomen in hun maatregelenprogramma (omdat er geloosd wordt op rijkswater, Zuid-Willemsvaart) , maar niet als initiatiefnemer. Bij deze neemt het waterschap als initiatiefnemer de uitvoeringsmaatregel op	

Maatregel:	Bijdrage waterschap aan Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Invulling wordt in de planperiode nader vormgegeven	

Maatregel:	Duurzaam terreinbeheer door waterschap	Omvang: 1 stuks
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Uitvoering conform Barometer Duurzaam Terreinbeheer niveau Zilver. Waterschap is gecertificeerd.	

Maatregel:	NVO/EVZ, rest programma-opgave 2016-2021	Omvang: 50,70 km
Voortgang:	km	Motivering:
Uitgevoerd:	25,2	totaal over verschillende waterlichamen, zie toelichting
Gefaseerd:	25,5	schuift door naar 2022-2027 (onder voorbehoud bestuurlijk besluit def. WBP)

Toelichting:

**) in totaal 50,7 km voor het beheergebied waterbeheerder.
nog nader toe te kennen aan waterlichamen
betreft 90 - 39,3 = 50,7 km

2019
gebiedsplan Raam-Peelkanaalzone (8I), 0.8 km

2020
Beekherstel Peelse Loop Zwarte water Aa 0,7
Gebiedsplan Raam -Peelkanaalzone, NVO tussen 107P02 en 107P01 1,5
Overakkersche loop / Goorloop (R20) (Heezerweg 11, Mierlo) 1,2
Nieuwe Vliet M3 (Bankade Den Bosch) 1,2
Hedikhuizensche Maas 1,7
Dungense loop M1a (Hooidonksedijk 13, Den Dungen) 1
Raam - Oploosche Molenbeek bovenstrooms St Anthonis 0,33
Raam - Tochtsloot 160m bovenstrooms Maasdijkcoupure 0,16
Raam - Lactariabeek Groeningsedijk Stevensbeek / Overloon (R4) 0,86
Raam - St Anthonisloop M1 Scheiwalweg Mil 0,15
Raam - Oeffeltse Raam R20 Werveld (Oeffelt) 0,25
Raam - Viltsche graaf (R20) Maasdijk Oeffelt / Beugen 0,32

2021
NVO Roode Wetering (7D) 7.8 km
EVZ Roode Wetering 4.9 km
NVO Engelenmeer (6K) 1.1 km
Kleine Aa 0.86 km
Esperloop en snelle loop 0.35 km

Maatregel:	Onderhoud, passend bij inrichting waterloop	Omvang: 735 km

Voortgang:	**km**	**Motivering:**
Uitgevoerd:	735	werken conform actueel beheerplan, rekening houdend met KRW-doelen, is voor het hele beheergebied in uitvoering. het is een continu proces
Toelichting:	**) in totaal 735 km voor het beheergebied waterbeheerder. Betreft gehele gebied, conform beheerplan watergangen. Beheerplan wordt regelmatig geactualiseerd	

Maatregel:	Onderzoek bijdrage groen-blauwe diensten		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Nagaan welke groen-blauwe diensten binnen het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid kunnen bijdragen aan KRW-doelen		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Uitgevoerd:	1		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geld voor ALLE stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek plegen om dit te achterhalen. Maatregel NL58_S101 is met ingang van 2019 opgenomen bij deze (NL57-0262) maatregel.		

Maatregel:	Onderzoek effectiviteit maatregelen		**Omvang:** 1 stuks
Voortgang:	**stuks**	**Motivering:**	
Vervangen:	1	Onderzoeksmaatregel m.i.v. 2019 opgenomen in maatregel NL57-0262 i.v.m. fusie van WPM en WRO tot een Waterschap Limburg	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ten behoeve van onderbouwing van doelbereik in 2021 en 2027 wordt nader onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Dit geldt voor alle stroomgebieden. Daar waar we de doelstellingen niet dreigen te behalen, moeten we kijken of we begrijpen waarom niet. Als we weten waarom niet kunnen we maatregelen nemen. Als we nog niet begrijpen waarom niet, willen we verder onderzoek uitvoeren om dit te achterhalen.		

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek "Building with Nature"	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Verkenning naar alternatieve herstelmaatregelen in het project "building with nature"	

Maatregel:	Uitwerken gezamenlijk investeringsprogramma	**Omvang:** 1 stuks
Initiatiefnemer:	Waterschap De Dommel	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Met de gemeentes van de Werkeenheid Doelmatig Waterbeheer "Waterportaal": Uitwerken en (deels) implementeren van gezamenlijk investeringsprogramma en afspraken over beheer afvalwaterketen gericht op het behalen van ecologische doelstellingen vanuit de KRW. Hierbij is de 4M-aanpak leidend: Monitoren Meten Modelleren Maatregelen. Toelichting: De “4M-en beslismethodiek”, bestaat uit een viertal stappen: 1. Monitoren: bepalen hoe het watersysteem er voor staat en wat belemmeringen zijn. 2. Meten: vaststellen meetbehoefte en uitvoeren meetprogramma in riolering, RWZI en watersysteem. 3. Modelleren: ontwikkelen rekeninstrument voor bepalen effectiviteit van maatregelen. 4. Maatregelen: bepalen van een kosteneffectief maatregelenpakket. De methodiek wordt cyclisch doorlopen waarbij maatregelen worden geïmplementeerd en de cyclus weer wordt doorlopen om het effect ervan vast te stellen en zo nodig aanvullende maatregelen te nemen.	

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	bijdrage waterschap aan Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Invulling wordt in de planperiode nader vormgegeven	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer	**Omvang:** 680 km
SGBP categorie:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibehee (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 680 km voor meerdere waterlichamen. Doelen voor stuurvariabelen % submerse vegetatie en % gemaaid profiel zijn per waterlichaam vastgelegd in de Watersysteemanalyse. Daarnaast wordt de schade van onderhoud verminderd met innovatieve technieken.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fytoplankton, Fysische chemie - overig	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid gewasbeschermingsmiddelen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid nutriënten	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Generiek landelijk beleid Overige toxische stoffen vanuit diffuse belasting	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	

Initiatiefnemer:	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Ook de meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.
Kwaliteitselement:	Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis, Overige waterflora, Macrofauna

Oorspronkelijke naam:	onderzoek normoverschrijdende stoffen	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Aa en Maas	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Onderzoek aan omvang (achtergrond)concentraties, herkomst, onbeïnvloedbare fractie en mogelijke maatregelen voor normoverschrijdende stoffen zoals ammonium, zware metalen en opkomende stoffen	
Kwaliteitselement:	Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om het gewasbeschermingsmiddelenprobleem op te lossen. Maasbreed is toereikende vermindering van de belasting vanuit de bronnen buitenland en huidige landbouwactiviteiten nodig. Een oplossing is alleen mogelijk met helder Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen	

Oorspronkelijke naam:	verminderen emissie nutrienten landbouw - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutrienten landbouw	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Bij doorrekening van maatregelenprogramma's in de nationale analyse bleek dat voorgenomen maatregelen op landbouwemissies N en P te weinig zijn om in diverse oppervlaktewaterlichamen tot doelbereik in 2027 te komen. Wij verwachten dan ook dat naast de door PBL doorgerekende landbouwmaatregelen (Rijk, Deltaplan agrarisch waterbeheer, regionale waterbeheerders) er een extra, adequaat pakket Rijksmaatregelen opgevoerd gaat worden.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Verminderen emissie overige stoffen - Rijksbeleid	**Omvang:** 1 stuks
SGBP categorie:	overige bronmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. De meeste andere stoffen uit de categorieën Specifiek Verontreinigende Stoffen (SVS) en prioritaire stoffen (ubiquitair en niet-ubiquitair) zijn hoofdzakelijk afkomstig vanuit diffuse belasting. Doelbereik is alleen mogelijk door generieke maatregelen die door het Rijk of EU-verband worden genomen.	

Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis, Specifieke verontreinigende stoffen, Ubiquitaire prioritaire stoffen, Niet-ubiquitaire prioritaire stoffen

Toelichting:
Generiek Rijksbeleid nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en microverontreinigingen:
Naast regionale aanpak van RWZI's is een toereikende vermindering noodzakelijk van de belasting vanuit de bronnen buitenland (België en Duitsland) en huidige en historische landbouwactiviteiten. Provincies, waterschappen en gemeenten hebben onvoldoende instrumenten (zowel juridisch als financieel) om al deze bronnen aan te pakken. Het halen van de KRW-doelen en -normen is alleen mogelijk met adequaat Rijksbeleid in combinatie met gebiedsgericht maatwerk (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]
Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.
Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	**Kwaliteitselement**
Natuurlijke omstandigheden	fosfor totaal, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora-kwaliteit, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	fosfor totaal, Overige waterflora-kwaliteit, som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154, Specifieke verontreinigende stoffen, stikstof totaal, Temperatuur, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Nalevering vanuit historische bronnen staat voor diverse stoffen doelbereik voor 2021 nog in de weg. Wanneer inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen uitgevoerd zijn (de bron van de historische belasting is niet meer actief), duurt het enige tijd voordat de effecten bijdragen aan doelbereik. Er is nog maar beperkt zicht op de tijdsduur van dit na-ijleffect, wat ook per type maatregel anders zal zijn. Aangezien de realisatie van het complete pakket aan maatregelen om op termijn tot doelbereik te komen tot zeker 2027 duurt, kan daadwerkelijk doelbereik pas enige tijd ná 2027 verwacht worden.

Onevenredig kostbaar

Het volledig halen van de biologische doelen in 2021 zou leiden tot onevenredige kosten bij de grondaankoop en de uitvoering van de maatregelen in relatie tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van stijging van de waterschapslasten. Het volledig halen van de normen voor N en P vergt aanpassingen in landbouwpraktijken als onderdeel van de gewenste transitie naar een kringlooplandbouw met aanpassingen in water- en landgebruik. Die transitie vergt een doorlooptijd voorbij 2021, mede in relatie tot maatschappelijk aanvaardbare lasten.

Technisch onhaalbaar

Realisatie van het complete pakket aan regionale inrichtings- en waterkwaliteitsmaatregelen om op termijn tot doelbereik te komen vergt nog aanvullende grondverwerving en uitvoeringscapaciteit met een doorlooptijd tot zeker 2027. Dit komt door een combinatie van factoren: de noodzakelijke grondbeschikbaarheid is afhankelijk van medewerking van grondeigenaren en dynamiek op de markt; planprocedures vragen meer tijd wanneer waterkwaliteitsmaatregelen in samenhang met andere wateropgaven (droogte, zoetwatervoorziening, wateroverlast) en andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven worden uitgevoerd (integrale gebiedsontwikkeling gericht op klimaatrobuuste watersystemen).
Voor de belasting met stoffen zijn het onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak voor het treffen van maatregelen en onvoldoende kennis over bronnen en maatregelen belangrijke redenen dat de normen niet voor eind 2021 kunnen worden gehaald. Voor stikstof en fosfor is de mate van doelbereik mede afhankelijk van de aard, omvang en onbekende mate van effectiviteit van Rijksmaatregelen, onder andere in relatie tot de vereisten van de Nitraatrichtlijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.